

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

УАН ЖУЕЙ (WANG RUI)

**ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЕВОЛЮЦИЯТА И ТЕНДЕНЦИЯТА
НА РАЗВИТИЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА В
ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

Автореферат

на дисертация за присъждане на
образователна и научна степен „ДОКТОР“

Област на висше образование **1. Педагогически науки**

Професионално направление **1.2 Педагогика**
Докторска програма “Теория на възпитанието и
дидактика”

Научен ръководител:

Доц. д-р Красимира Марулевска

Благоевград, България
2025

Дисертационният труд е обсъден и допуснат до защита пред научното жури на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ при Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Дисертацията е с обем 245 страници и включва увод, четири глави, заключение и списък с използвана литература, съдържащ 103 източника. Списъкът с използваната литература включва 81 литературни източника и 22 интернет източника, представени на английски език.

Официалната защита на дисертационния труд ще се проведе на 18.09.2025 г. от 11 часа в зала 412 на УК 1.

I. ОСНОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИЯТА

Бедността представлява сериозен проблем както в отделните държави, така и на глобално ниво. Ограничаването и премахването ѝ са сред най-съществените предпоздикателствата на съвременното общество. Борбата с бедността е от ключово значение както за личностното развитие, така и за социалния напредък, като образованието играе основна роля в този процес. В политиките на Китай и Европейския съюз намаляването на бедността до 2020 г. е формулирано като основен приоритет транснационалното сътрудничество и регионалната интеграция. В заключителния етап от изпълнението на тези цели е необходимо да се направи анализ на постигнатите резултати, да се оценят съществуващите политики и да се формулират препоръки за периода след 2020 г.

Първа глава разглежда етапите на еволюция, основните действащи структури, институционалната рамка, характеристиките на прилагане и тенденциите в развитието на политиките на Европейския съюз за преодоляване на бедността чрез образование.

Втора глава е посветена на анализа на развитието, актуалното състояние, логиката на еволюционния процес, емпиричните наблюдения, както и на основните особености и перспективи пред китайските политики за намаляване на бедността чрез образование.

Трета глава предлага сравнителен анализ между политиките на Китай и Европейския съюз в сферата на образователното преодоляване на бедността. Сравнението обхваща целите на политиките, обхвата им, механизмите за финансово подпомагане, подходите за прилагане и методите за оценка на ефективността.

Четвърта глава е посветена на анализа на приложимостта на европейския опит в образователните политики за намаляване на бедността в контекста на Китай,

разгледан през призмата на макро-, мезо- и микроперспективи.

Въз основа на официални политически документи на Европейския съюз и с оглед на основната изследователска парадигма в образователната политика се извършва поетапен анализ на формулирането, прилагането и оценяването на политиките на ЕС за намаляване на бедността чрез образование. Изводите от европейския опит предоставят ценна насока за усъвършенстване на политиките на Китай в тази област, като се очертават основните етапи на развитие и бъдещите възможности за подобрене.

АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ТЕМАТА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Образованието е от основно значение за прекъсване на междугенерационния цикъл на бедността. Намаляването на бедността чрез образование представлява модел на развитие, основан на принципа за подкрепа както за мотивацията, така и за когнитивните способности, който се разглежда като основен път за ограничаване на междугенерационното ѝ предаване. То играе ключова роля за личностното развитие, социалния напредък и националния просперитет. Основната цел на преодоляването на бедността чрез образование е повишаване на качеството на живот на уязвимите социални групи, прекъсване на междугенерационното ѝ предаване и насърчаване на цялостното развитие на засегнатото население. В контекста на тези усилия образованието има двойна функция – от една страна, е крайна цел на социалното развитие, а от друга – основно средство за постигането му. Тези две роли са взаимно обвързани, като ефективността на политиките в тази област зависи от способността на образованието да изпълнява своите социални и трансформиращи функции.

Изследването на образователната политика е съществена част от съвременното педагогическо познание. Политическата наука като дисциплина се формира в началото

на 50-те години на XX век в Съединените щати. С течение на времето изследователите в областта на образованието поставят акцент върху анализа на образователните политики, като се обръща внимание не само на националните стратегически документи, но и на чуждестранния опит. Това включва политически анализи, обхващащи различни нива и типове образование. В този смисъл провеждането на задълбочено педагогическо изследване е неразривно свързано с анализа на образователни политики – двете са взаимно допълващи се направления.

Изследванията на образованието в Европейския съюз са ключова област в сравнителната педагогика в Китай. Европейският съюз като регионална организация, обединяваща държави и правителства в Европа, играе все по-важна роля на международната сцена. Икономическите, политическите и социалните процеси в рамките на ЕС привличат вниманието на изследователи от различни научни области, както в Китай, така и в други държави. Изследването на образователната политика на ЕС се е утвърдило като ключово направление в педагогическите науки и се причислява към регионалните изследвания в областта на сравнителното образование. То предоставя ценни ориентири за развитието на образованието в Китай и продължава да представлява приоритетен обект на изследване на китайските учени в сферата на сравнителната педагогика.

ЗНАЧИМОСТ НА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ТЕМА

Образователните въпроси са естествена отправна точка при формирането на политики в сферата на образованието. Изследването на неравенствата в достъпа до образование в рамките на Европейския съюз, чрез анализ на съвременни стратегически документи от гледна точка на политиките в образованието, има както теоретично, така и практическо значение.

Теоретична значимост:

Китай, като най-голямата развиваща се държава в света, се

характеризира със значителен брой социално уязвими общности, особено в селските райони. Образованието е признато като ключов инструмент за социална мобилност и подобряване на жизнения стандарт. През последните години редица местни и чуждестранни изследвания разглеждат темите за социалното изключване и възможностите за преодоляването му. Настоящото изследване се фокусира върху политиките на Европейския съюз, насочени към разширяване на образователния достъп и превенция на социалната маргинализация.

Чрез систематизиране на релевантна литература от Китай и други страни се проследява развитието на тези политики, анализират се резултатите от тяхното прилагане, открояват се основните им характеристики и се прави паралел с актуалната ситуация в китайския контекст. Това създава база за научна рефлексия и предлага идеи за усъвършенстване на местните образователни стратегии. Освен това анализът допринася за разширяване на регионалните изследвания в рамките на сравнителната педагогика и задълбочава разбирането на европейския опит.

Практическа значимост:

Теорията се формира въз основа на практиката, а впоследствие я насочва и усъвършенства. Именно затова анализът на политиките на ЕС в сферата на образованието предоставя ценен инструмент за подобряване на стратегическите подходи в други държави. Научно обосновават идеи имат потенциал да ориентират реалните политики и да засилят тяхната ефективност. Въз основа на задълбочен анализ на европейския подход към разширяване на достъпа до образование и намаляване на социалното неравенство, изследването проследява историческата еволюция на съответните политики, институционалната рамка, механизмите за прилагане и съвременните тенденции. Така се изгражда цялостна представа за философията, стояща в основата на подхода на ЕС. Връзката с китайския опит

позволява идентифициране на предизвикателства в периода след мащабните социални програми и формулиране на насоки за бъдещо развитие. Крайната цел е да се оптимизира ролята на образованието като движеща сила за социално включване и устойчиво развитие.

ОБЕКТ И ПРЕДМЕТ

Обект на изследването:

Обект на настоящото изследване са бедността и социалното изключване като сложни и динамични социални явления. В рамките на изследването се разглеждат различните дефиниции на бедността в международен и европейски контекст, включително абсолютната бедност и социалното изключване. Подчертава се многопластовият характер на бедността, която не се изчерпва единствено с липсата на доходи, а включва и ограничен достъп до образование, здравни услуги, трудова заетост и пълноценно участие в обществения живот. Разгледано е и понятието за недостиг на образователни възможности, което се отнася до невъзможността на определени групи – особено млади хора – да постигнат минималните образователни стандарти.

Предмет на изследването:

Предмет на настоящото изследване е ролята на образованието в намаляването на бедността и образователните политики, прилагани на равнище Европейски съюз с цел преодоляване на социалното изключване. Акцентът е поставен върху това как образователните мерки и стратегии функционират като инструменти за насърчаване на социалната интеграция и намаляване на неравенствата. Изследването разглежда механизмите на ЕС за ограничаване на бедността чрез образование, включително нормативната уредба, стратегическите документи и планове за действие, разработени в сътрудничество с държавите членки, с цел осигуряване на приобщаващ и равнопоставен достъп до

качествено образование за лицата в риск от социална и икономическа уязвимост.

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Като най-голямата развиваща се държава в света, Китай се изправя пред сериозен проблем, свързан с бедността, особено в селските райони, където образованието играе ключова роля за социална мобилност и ограничаване на социалната уязвимост. През последните години както китайски, така и чуждестранни изследователи обръщат сериозно внимание на понятията „бедност“ и „намаляване на бедността“.

Настоящото изследване е насочено към политиките на Европейския съюз за ограничаване на бедността чрез образование. Чрез анализ на релевантна литература и политически документи от китайски и международни източници изследването си поставя следните цели и задачи:

- да проследи развитието и прилагането на политиките на Европейския съюз, насочени към намаляване на бедността чрез образователни мерки;
- да идентифицира основните характеристики на съвременните стратегически подходи на ЕС в тази област;
- да направи критична оценка на ефективността на настоящите усилия на Китай в сферата на образованието като инструмент за справяне със социалната уязвимост;
- да формулира сравнителни изводи и препоръки за подобряване на китайската политика в областта на образователното приобщаване и преодоляване на социалните неравенства.

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ВЪПРОСИ

Фокусът на настоящото изследване е насочен към политиките на Европейския съюз за намаляване на бедността чрез образование. Изследването се концентрира върху следните основни направления и изследователски въпроси:

1. Какво е историческото развитие на политиките на ЕС за намаляване на бедността чрез образование?
2. Какви конкретни образователни политики е разработил Европейският съюз в подкрепа на социално уязвими лица и групи?
3. Какви предизвикателства са възникнали в процеса на развитие на тези политики и какъв опит и тенденции могат да се открият?
4. Как се развиват политиките на Китай за намаляване на бедността чрез образование и какви са техните перспективи?
5. Какви поуки и идеи могат да бъдат извлечени от европейския опит с оглед усъвършенстване на китайските образователни политики, насочени към социално включване?

МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Настоящото изследване прилага цялостна методологическа рамка за анализ на политиките на Европейския съюз (ЕС) за намаляване на бедността чрез образование, с цел извличане на приложими насоки за развитието на аналогични политики в Китай. Използван е комбиниран подход, който включва анализ на литература, текстови анализ, сравнителен анализ и интервюта, за да се осигури многопластово и задълбочено разбиране на темата.

Анализът на литература обхваща събиране и преглед на широк спектър от печатни и електронни източници, публикувани на официални уебсайтове на ЕС, европейски изследователски платформи, както и в национални и международни научни издания. Използваните материали включват официални документи, доклади, академични публикации и преводи на политически текстове, свързани с политиките на ЕС за справяне със социалната уязвимост чрез образование. Събраната информация е категоризирана и систематично анализирана, за да послужи като надеждна теоретична и емпирична основа за изследването.

Текстовият анализ заема централно място поради политико-ориентирания характер на изследването. В съответствие с принципите на политическата наука се изследват езикът, структурата и целите на ключови политически документи на ЕС, като акцентът е поставен върху вътрешната им логика, концептуалната рамка и механизмите на прилагане. По този начин се разкриват дълбоко заложените значения и практически последици в политическите формулировки.

Сравнителният анализ, основен метод в сравнителната педагогика, се използва за съпоставка между политиките на ЕС и тези, разработени и прилагани в Китай. Перспективата на сравнението дава възможност да се идентифицират общи тенденции, структурни различия и добри практики, които могат да бъдат адаптирани към китайския контекст.

Методът на интервюто допълва документалния анализ, като осигурява практически и контекстуален поглед върху изследваните политики. Интервюта са проведени с ключови заинтересовани страни – преподаватели, социални работници, политици, както и представители на целевите групи, включително ученици и семейства. Получените качествени данни допринасят за по-задълбочено разбиране на реалното прилагане и въздействие на образователните мерки за социално включване.

Изследването се осъществява на няколко етапа. В началото се прави преглед на еволюцията на политиките на ЕС за намаляване на социалната уязвимост чрез образование, като се изследват техните водещи теми, институционални рамки, характеристики на прилагане и тенденции на развитие. След това се извършва подробен анализ на събраните документи и текстове на политики. Впоследствие се прилага същата аналитична рамка за сравнителна оценка на китайските стратегии в тази област. Последният етап включва обобщение на резултатите, формулиране на

основните изводи от европейския опит и извеждане на конкретни препоръки за подобряване на китайските образователни политики, насочени към ограничаване на социалното неравенство.

ХИПОТЕЗИ

Настоящото изследване се основава на опита на Европейския съюз в прилагането на политики за ограничаване на бедността чрез образование, като същевременно систематизира развитието на сходни политики в Китай. Чрез сравнителен анализ между китайските и европейските подходи в тази област се търсят нови идеи за усъвършенстване на китайската образователна политика, насочена към социално приобщаване.

На тази основа се формулират следните изследователски хипотези:

1. Инклузивният модел на социална подкрепа, диференцираните механизми за разпределение на ресурсите и опитът на ЕС в междурегионалното координирано управление, залегнали в политиките за ограничаване на социалната уязвимост чрез образование, имат съществено значение като ориентир за усъвършенстване на китайската образователна система в тази област.

2. Съществуват съществени различия между Китай и Европа по отношение на равнището на икономическо развитие, обществените системи и културните традиции, което води до различия в целеполагането, пътищата за прилагане и механизмите за гарантиране на ефективността на техните образователни политики, насочени към уязвими групи.

3. Резултатите от сравнителния анализ допринасят за трансформацията на китайските образователни политики в посока на превенция и развитие. Чрез усъвършенстване на ранната образователна интервенция, укрепване на обучението по професионални умения и други целенасочени мерки може да бъде прекъснато междугенерационното

предаване на социална уязвимост и да се постигне устойчиво взаимодействие между образователното равенство и социалното развитие.

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОБЛЕМ

Китай се характеризира с широко разпространена бедност, която засяга предимно населението в селските райони. Образованието се утвърждава като важен инструмент за преодоляване на социалната уязвимост. През последните години както местни, така и чуждестранни изследователи задълбочено разглеждат понятията „бедност“ и „намаляване на бедността“.

В тази връзка настоящото изследване е насочено към анализ на политиките на Европейския съюз за ограничаване на бедността чрез образование. Чрез систематизиране на релевантна литература и източници от страната и чужбина се проследява развитието и се оценява ефектът от прилагането на тези политики на европейско равнище. Извеждат се основните характеристики на съвременния подход на ЕС, като паралелно с това се прави критичен преглед на съществуващите образователни политики в Китай, насочени към преодоляване на социалната уязвимост.

Използвайки европейския опит в образователното справяне с бедността, изследването предлага ценни изводи и насоки за усъвършенстване на китайската политика в тази сфера, очертавайки нейното развитие, текущи предизвикателства и бъдещи перспективи.

АВТОРСКА АРГУМЕНТАЦИЯ

Въз основа на опита на Европейския съюз и в съчетание с практиките и съществуващите политики на Китай за намаляване на бедността чрез образование, следващият етап от развитието на тези политики следва да запази ориентацията към ценности, поставящи човека в центъра. Това предполага създаване на съвместен механизъм за преодоляване на бедността, ръководен от държавата, с участие на обществото и с активна лична ангажираност.

Акцентът се поставя върху разпределението на ресурси, инвестирането на средства и повишаването на качеството на образованието в бедните райони, като същевременно се подчертава необходимостта от ефективен обмен на информация, наблюдение и оценка на данните. Целта е усъвършенстване на цялостната система от политики за образователна подкрепа в условия на бедност и насърчаване на практики за нейното ограничаване и премахване.

От макроравнище, прилагането на политиките на Китай за намаляване на бедността чрез образование изисква три стратегически приоритета: първо, отстояване на философията за развитие, ориентирана към човека, с приоритетно значение на образованието; второ, утвърждаване на водеща роля на държавата чрез засилване на нейните регулаторни функции и координация на ресурсите; трето, изграждане на приобщаваща политическа система, която систематично гарантира правото на образование на социално уязвимите групи.

От мезоравнище китайските образователни политики за преодоляване на бедността включват три основни стратегии: първо, оптимизиране на разпределението на ресурсите с цел постигане на образователна справедливост; второ, предоставяне на цялостна подкрепа за инициативите, свързани с намаляване на бедността; трето, подобряване на механизмите за финансиране с гарантиране на прозрачност и ефективност при използването на средствата.

От микроравнище, политиките на Китай за намаляване на бедността чрез образование се фокусират върху три оперативни приоритета: първо, осигуряване на качествено образование за насърчаване на цялостното развитие на личността; второ, поддържане на ефективни канали за обмен на информация с цел разпространение на добри практики; трето, създаване на система за мониторинг, базирана на данни, която да гарантира непрекъснато усъвършенстване на прилагането на политиките.

РАЗМЕР И СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИЯТА

Дисертационният труд съдържа 245 стандартни страници и е структуриран по ясен и логичен начин, който отразява теоретичните основи, сравнителните измерения и приложната значимост на темата. Състои се от следните основни части: резюме, увод, четири аналитични глави, заключителен раздел с практически изводи, библиография и приложение.

Структурата е съобразена така, че да води читателя последователно през концептуалната рамка, емпиричния анализ и сравнителната перспектива, като по този начин се осигурява цялостно разбиране за развитието, прилагането и значението на политиките на Европейския съюз за ограничаване на бедността чрез образование, както и тяхната релевантност в контекста на Китай.

Уводът представя изследователския контекст, актуалността и значимостта на темата, обекта и предмета на изследването, основната цел и конкретните задачи, изследователските въпроси, използваната методология и етапите на изследователския процес.

Първа глава е посветена на задълбочено разглеждане на политиките на Европейския съюз за намаляване на бедността в областта на образованието. Представя се исторически преглед на еволюцията на политиките, идентифицират се основните институции и се анализират структурните, правните и практически механизми, чрез които ЕС реагира на проблемите, свързани с образователната уязвимост. Главата акцентира и върху характеристиките на прилагането на политиките и проследява тенденциите в тяхното развитие през последните десетилетия.

Втора глава разглежда китайския модел за намаляване на бедността чрез образование. Проследява се развитието на съответните политики от началния етап на реформите до съвременния етап след преодоляването на бедността. Извършва се систематичен анализ на актуалното

състояние, изследва се вътрешната логика на промените в политиката, както и предизвикателствата и иновациите както на централно, така и на местно ниво. Главата включва и оценка на перспективите за развитие в условията на нововъзникващи социални и демографски фактори.

Трета глава предлага подробен сравнителен анализ между Европейския съюз и Китай. Анализът е изграден върху пет основни измерения: цели на политиката, обхват, механизми за финансово подпомагане, подходи към прилагането и оценка на ефективността. Чрез тази сравнителна рамка се открояват сходствата и различията в логиката на политиките, институционалния капацитет и социалните резултати.

Четвърта глава представя синтез на европейския опит под формата на практически изводи и политически препоръки за Китай. Разглеждат се поуки от политиките на ЕС за справяне с бедността чрез образование на три аналитични нива: макро (стратегическо и системно), мезо (институционално и регионално) и микро (на ниво прилагане и индивидуални резултати). Всеки от тези анализи е придружен от конкретни предложения за повишаване на качеството, равнопоставеността и устойчивостта на бъдещите образователни политики в Китай.

Дисертацията завършва с обобщение на основните изводи и практически препоръки, насочени към усъвършенстване на политическите рамки и укрепване на усилията за преодоляване на образователната уязвимост. В библиографията са представени всички източници, използвани в хода на изследването, а в приложението са включени допълнителни материали, свързани с темата.

Тази цялостна и добре организирана структура осигурява последователност на идеите и подкрепя основната цел на дисертацията: да допринесе с нови знания и ценни сравнителни перспективи в областта на

образователната политика, особено в контекста на справянето с бедността чрез образование.

II. РЕЗЮМЕ НА ДИСЕРТАЦИЯТА

Настоящата дисертация изследва развитието, структурата и ефективността на политиките на Европейския съюз за намаляване на бедността чрез образование и анализира тяхната потенциална приложимост в контекста на Китай. В рамките на по-широката парадигма на социалното включване изследването проследява как образованието функционира като стратегически инструмент за борба с бедността и за насърчаване на равен достъп до възможности.

Чрез систематичен преглед и анализ на политически документи на ЕС, институционални механизми и стратегии за прилагане, в изследването се идентифицират ключовите характеристики и етапите на развитие на европейския подход към намаляване на бедността чрез образование. Добавена е и сравнителна перспектива чрез анализ на съответните политики в Китай, като се проследяват сходствата и различията по отношение на цели, концептуални рамки и практически резултати.

Използван е комбиниран методологически подход, включващ анализ на научна и политическа литература, сравнителни изследвания и интервюта с ключови заинтересовани страни. Резултатите допринасят за по-задълбочено разбиране на намаляването на бедността чрез образование като многопластов процес, формиран както от системно управление, така и от контекстуални особености. В заключение, дисертацията има за цел да предложи политически насоки, които да подпомогнат усъвършенстването на стратегиите за образователна подкрепа в борбата с бедността в Китай.

III. РЕЗЮМЕ НА ПЪРВА ГЛАВА: ПОЛИТИКИ НА ЕС ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ

Развитието на политиките на Европейския съюз за справяне с проблемите на бедността преминава през няколко основни етапа: етап на зараждане и начален период – от създаването на Европейската икономическа общност до началото на 70-те години на XX век; период на изследване и активизиране – от началото на 70-те до началото на 90-те години; период на цялостно развитие – между 1995 и 2009 г.; и период на интеграция и надграждане – от влизането в сила на Договора от Лисабон до днес.

По време на началния етап ЕС поставя основите на социалната политика, включително и първите стъпки за справяне с бедността. През периода на изследване и активизиране се засилват усилията за справяне с бедността чрез различни програми и инициативи. В третия етап политиките добиват по-структуриран вид – с конкретни стратегии и действия, насочени към ограничаване на бедността. В последната фаза се акцентира върху засилено сътрудничество и координация между държавите членки, с цел повишаване на ефективността на политиките за борба с бедността.

Под въздействието на глобализацията, интеграцията и вътрешните различия, политиките на ЕС постоянно се актуализират и усъвършенстват в съответствие с развитието на самата организация. От диахронна гледна точка, политиките на ЕС в областта на образованието и социалното приобщаване демонстрират три ключови характеристики: последователно хармонизиране, системна цялостност и постепенна устойчивост.

От своето създаване след Втората световна война до ускорения си растеж в началото на XXI век, Европейският съюз преминава през значими трансформации. Тези промени

се обуславят от три основни фактора: от една страна, глобализацията поставя нови изисквания пред ЕС; от друга, самият съюз трябва да адаптира политиките си спрямо целите на интеграцията; и трето, вътрешната хетерогенност по отношение на образователното развитие сред държавите членки – от първоначалните шест основателки до настоящите 27 – изисква гъвкав и координиран подход.

При формулирането на политиките за намаляване на бедността чрез образование различните институции на ЕС изпълняват ясно разграничени, но взаимодопълващи се функции. Съгласно член 13 от Договора за Европейския съюз, институционалната структура включва седем основни органа: Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета на ЕС, Европейската комисия, Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка и Европейската сметна палата. Наред с тях функционират и два основни консултативни органа: Европейският икономически и социален комитет (EESC) и Комитетът на регионите (CoR). Освен това в процеса на формиране на политики на равнище ЕС активно се включват и неправителствени организации (НПО), които участват в консултации и изготвяне на препоръки.

Поради тази комплексна институционална структура, настоящото изследване проследява взаимодействието, координацията и съвместното формулиране на политиките на ЕС за ограничаване на бедността чрез образование между трите основни участващи звена: официалните институции, консултативните органи и неправителствения сектор.

Договорите на Европейския съюз представляват поредица от споразумения, сключени между ЕС и неговите държави членки, и се явяват най-обвързващите правни документи за Съюза. Въз основа на тези договори ЕС създава различни институции, като определя техните правомощия, процедури и задължения. Всички действия на ЕС трябва да се ограничават до правомощията, предоставени с договорите, а всяка тяхна промяна изисква одобрението на всички

подписали ги държави. Макар че съдържанието на договорите, ратифицирани от ЕС, предполага частично прехвърляне на национален суверенитет от страна на държавите членки, редица конкретни разпоредби имат задължителна сила както за ЕС, така и за самите държави членки. Това позволява ефективно функциониране и вземане на решения в рамките на Съюза, като в същото време се гарантира, че държавите членки могат да се развиват, без да правят компромис с националните си интереси.

ЕС е формулирал политики за борба с бедността, които обхващат цялата образователна система – от предучилищното възпитание до висшето образование, като по този начин се гарантират равни възможности за достъп до образование и перспективи за учене през целия живот за лицата, застрашени от бедност и социално изключване. Освен това прилагането на редица проекти и програми, насочени към преодоляване на бедността и социалното изключване чрез образование, не само адресира вътрешните социални проблеми, но и стимулира развитието на образованието в държавите членки, като допринася за намаляване на образователните различия. Това поетапно реализиране на стратегически цели, съвместно планирани от ЕС и държавите членки, изгражда социално-образователния модел, който Съюзът отстоява. Този модел подпомага процесите на политическа, икономическа и социална интеграция в Европа и засилва конкурентоспособността и влиянието на ЕС.

Европейският съюз е приел редица социални политики, включително образователни, с цел да укрепи икономическата, политическата и социалната устойчивост както на самия Съюз, така и на неговите държави членки. С оглед на динамиката на времето, ЕС продължава да се изправя пред дългосрочни предизвикателства, свързани със структурата на производството и социалните отношения, като високите равнища на бедност и социално изключване

остават устойчив проблем. В този контекст, ефективното сътрудничество между институциите и правителствата – както на равнище ЕС, така и в отделните държави членки – е от решаващо значение за постигането на общите цели.

Практиката показва, че системните и цялостни политики на ЕС за намаляване на бедността чрез образование дават възможност на все повече европейски граждани, особено на онези, изложени на риск от бедност и социална изолация, да получат достъп до образование и обучение. Този подход постепенно подпомага социалната интеграция в рамките на Съюза, максимизира социалните и икономическите ползи и укрепва неговото вътрешно единство.

Въз основа на съдържанието на политиките на ЕС за образователно намаляване на бедността, настоящата глава обобщава специфичните характеристики, които се проявяват по време на тяхното прилагане. Те се изразяват основно в интеграционната концепция за преодоляване на бедността, кооперативната рамка на политическо взаимодействие и системата от мерки с обхватно съдържание.

IV. РЕЗЮМЕ НА ВТОРА ГЛАВА: ПОЛИТИКИ НА КИТАЙ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ

В ранните дни след основаването на Нов Китай, Комунистическата партия на Китай и китайското правителство провеждат различни форми на дейности за популяризиране на образованието в обширните райони, засегнати от бедност, което значително насърчава развитието на образованието и работата по намаляване на бедността в страната. През 1984 г. Централният комитет на Комунистическата партия на Китай и Държавният съвет включват „намаляване на бедността чрез образование“ в националната политика, и оттогава политиката на Китай за

намаляване на бедността чрез образование навлиза в пътя на институционализирано развитие. От началото на реформите и отварянето, процесът на промяна на политиката за намаляване на бедността чрез образование може да бъде разделен на четири етапа, като тази промяна показва характеристиките на дългосрочно равновесие и краткосрочни промени. Четирите етапа включват: първият етап е етап на всеобхватно намаляване на бедността (1984–2000), който е белязан от публикуването на Циркуляра на Централния комитет на Комунистическата партия на Китай и Държавния съвет относно подпомагането на бедните райони за бързо подобряване на облика им през 1984 г. и институционализирането на намаляването на бедността чрез образование.

Вторият етап е етапът на специално подпомагане (2001–2012), белязан от основното постигане на целите „две основни“, а третият етап е етапът на прецизно намаляване на бедността (2013–2020), белязан от официалното въвеждане на националната политика за прецизно намаляване на бедността.

В четвъртия етап на намаляване на бедността (от 2021 г. до сега), политическата промяна е белязана от цялостната победа над бедността.

Преди и след основаването на Нов Китай страната се изправя пред ситуация, при която нивото на образование и националното качество значително изостават от тези в развитите страни. През 1960 г. средният брой години обучение за хора на възраст 15 и повече години в Китай е 3.42 години, по-нисък от световната средна стойност от 3.65 години (както е показано в Таблица 2-1). Подчертаването на важността на образованието от страна на китайското правителство и инвестициите в него позволяват средният брой години обучение за хора на възраст 15 и повече години да достигне 7.79 години през 2000 г., което е с 11.6% по-високо от световната средна стойност от 6.98 години и с 26.7%

по-високо от средната стойност за развиващите се страни, като разликата с развитите страни намалява до 36.7 процентни пункта; а през 2010 г. средният брой години обучение за хора на възраст 15 и повече години в Китай достига 9.09 години, което е с 17.1% и 28.6% по-високо съответно от световната средна стойност от 7.76 години и от средната стойност за развиващите се страни от 7.09 години, като разликата с развитите страни също се стеснява до 24.3 процентни пункта. Процесът на догонване от страна на Китай по отношение на средния брой години обучение за населението на възраст 15 и повече години в сравнение с развитите страни е именно процесът на преход от изостаналост към просперитет. С въвеждането на Закона за задължителното образование на Китай през 1986 г., деветгодишното задължително образование е широко въведено в цялата страна. То не само увеличава средния брой години обучение, но и изиграва по-голяма роля в насърчаването на провинциите и регионите, където образованието е било слабо развито. В началото на 1990-те години китайското правителство стартира проекта „Две основни“, а именно „основно въвеждане на деветгодишно задължително образование и основно ликвидиране на неграмотността сред младите и хората на средна възраст“. Целта е постигната през 2000 г., като нивото на неграмотност сред младите и хората на средна възраст е сведено под 5%, а националният обхват на деветгодишното задължително образование достига 85%. През 2006 г. правителството ревизира Закона за задължителното образование, като напълно включи задължителното образование в обхвата на финансовата осигуреност, постепенно премахвайки таксите за обучение и допълнителните такси за градските и селските етапи на задължителното образование, допълнително премахвайки таксите за учебници в някои бедни райони и предоставяйки субсидии за ученици, които живеят на пансион.

Логиката на еволюция на политиката за намаляване на бедността чрез образование в Китай

От началото на реформите и отварянето, политиките на Китай за намаляване на бедността чрез образование претърпяват не само балансирано развитие в хода на своята еволюция, но също така са движени от промени в макроинституционалната среда, иновации от страна на централното и местните правителства и възникването на социални проблеми, породени от политиката. Тези фактори водят до структурни промени в системата и издигат свързаните с образованието въпроси за намаляване на бедността до нивото на националната макрополитическа система, като по този начин катализират неравномерни (дискретни) промени в политиките за намаляване на бедността чрез образование.

Промени в макроинституционалната среда

Нито една политика не съществува изолирано; формирането и еволюцията на политиките са тясно свързани с макроинституционалната среда¹. Промените в тази среда представляват съществен фактор за изместването на политическите приоритети, като целите, които се преследват чрез политиките за намаляване на бедността чрез образование, често се влияят в определена степен от политически и икономически фактори. Когато целите на конкретни политики за намаляване на бедността чрез образование се разминават с макроинституционалната среда, настъпващите промени в основните социални противоречия в Китай, както и реформите в макрополитическата и икономическата система, могат да доведат до съществени промени в целите и инструментите на политиките за намаляване на бедността чрез образование.

¹ Yuan, L. P., & Ding, Y. S. (2019). The evolution logic and future prospect of China's education poverty alleviation policy—Based on the perspective of historical institutionalism. *Journal of Educational Science of Hunan Normal University*, (4), 1–10.

В началния етап на реформата и отварянето, за да бъдат посрещнати нуждите на икономическото и социалното възстановяване и развитие, приоритет на образованието става подготовката на голям брой кадри, необходими за страната. С фокус върху бедните райони и с цел премахване на неграмотността и въвеждане на задължително образование, държавата създава „всеобхватна линия“ на приобщаващо образование за намаляване на бедността. В началото на ХХІ век целите на Китай, свързани с т.нар. „две базови образователни задачи“, са основно постигнати, а проблемът с достъпа до образование за преобладаващата част от населението е до голяма степен решен. Целта на политиката за намаляване на бедността започва да се фокусира върху осигуряване на равен достъп до качествено образование за хората в бедните райони.

След XVIII Национален конгрес на ККП, Китай навлиза в решаващ етап от изграждането на умерено проспериращо общество във всички аспекти, а политиките за намаляване на бедността навлизат във фаза на целенасочени действия. В този контекст, образователната политика за намаляване на бедността се насочва към най-слабите райони в образователно отношение и се фокусира дълбоко върху най-бедните социални групи; целта на образователната политика постепенно се трансформира от „достъп до обучение“ към „успешно овладяване на знания и умения“.

През 2021 г., след постигната победа в борбата с бедността, усилията в областта на образованието продължават с цел да се консолидират постигнатите резултати. Фокусът се измества към повишаване на човешките способности, подпомагане на възраждането на селските райони и постигане на устойчиво развитие на личността.

От изложеното се вижда, че съществени повратни моменти в основните социални противоречия и реформите в макрополитическата и икономическата система допринасят

за включването на въпросите, свързани с образователното намаляване на бедността, в макрополитическата система, като същевременно стимулират централната власт да преодолее политическия монопол и насърчават прекъсващата (интермитентна) промяна в политиките за намаляване на бедността чрез образование.

Иновации на централното и местните правителства

Централното правителство е основният създател и ръководител на политиките в страната, като насочва промените в политиките чрез стратегически планове, поставени цели и инструменти. Ценностните предпочитания и фокусът на централната власт в рамките на макрополитическата система могат да се променят, като се възприема подходът „пилотиране – разширяване“ за реформиране на съответните политически въпроси. Този подход не само предотвратява сериозни политически грешки и намалява съпротивата срещу прилагането на политики, но и интегрира местни характеристики и дух на иновации в процеса на формулиране на политики, ръководен от централната власт. Иновации на централното и местните правителства

Централното правителство е основният създател и ръководител на политиките в страната, като насочва промените в политиките чрез стратегически планове, поставени цели и инструменти. Ценностните предпочитания и фокусът на централната власт в рамките на макрополитическата система могат да се променят, като се възприема подходът „пилотиране – разширяване“ за реформиране на съответните политически въпроси. Този подход не само предотвратява сериозни политически грешки и намалява съпротивата срещу прилагането на политики, но и интегрира местни характеристики и дух на иновации в процеса на формулиране на политики, ръководен от централната власт.

Политиките за образователно намаляване на бедността също следват този модел – например чрез създаване на национални демонстрационни зони за целенасочено намаляване на бедността чрез образование и пилотни проекти за подобряване на детското хранене в бедни райони. Като поема водеща роля в експериментирането, централната власт преформулира съответните политически въпроси, след което популяризира опита от местните пилотни проекти, насърчава политическа адаптация и предизвиква промени в политиката.

Едновременно с това иновациите на местно ниво също служат като източник на нова информация за централното правителство. Местните власти, училищата по места и селските общности привличат вниманието и признанието на централната власт чрез ефективни действия и положителен опит в областта на образователното намаляване на бедността, което впоследствие измества фокуса и вниманието на централната власт към тези въпроси. Например на сайта на Министерството на образованието се публикуват типични добри практики от различни региони и университети, популяризира се моделът за подготовка на докторанти в малки научно-технологични институти и се насърчава възраждането на селския човешки капитал.

Тези местни иновативни мерки подтикват централната власт да актуализира разбирането си за политическите въпроси. Чрез включване на местните иновативни практики централната власт създава политически иновации, които произлизат от местно ниво, но се различават от него, като по този начин се пораждат промени в политиките за образователно намаляване на бедността.

В резултат както иновациите отгоре-надолу от страна на централната власт, така и иновациите отдолу-нагоре от страна на местните власти извеждат въпросите, свързани с образователното намаляване на бедността, в дневния ред на

централното правителство, преодолявайки съществуващия политически монопол и водейки до прекъсващи (интермитентни) промени в политиките.

Политиките за образователно намаляване на бедността също следват този модел – например чрез създаване на национални демонстрационни зони за целенасочено намаляване на бедността чрез образование и пилотни проекти за подобряване на детското хранене в бедни райони. Като поема водеща роля в експериментирането, централната власт преформулира съответните политически въпроси, след което популяризира опита от местните пилотни проекти, насърчава политическа адаптация и предизвиква промени в политиката.

Едновременно с това иновациите на местно ниво също служат като източник на нова информация за централното правителство. Местните власти, училищата по места и селските общности привличат вниманието и признанието на централната власт чрез ефективни действия и положителен опит в областта на образователното намаляване на бедността, което впоследствие измества фокуса и вниманието на централната власт към тези въпроси. Например на сайта на Министерството на образованието се публикуват типични добри практики от различни региони и университети, популяризира се моделът за подготовка на докторанти в малки научно-технологични институти и се насърчава възраждането на селския човешки капитал.

Тези местни иновативни мерки подтикват централната власт да актуализира разбирането си за политическите въпроси. Чрез включване на местните иновативни практики централната власт създава политически иновации, които произлизат от местно ниво, но се различават от него, като по този начин се пораждат промени в политиките за образователно намаляване на бедността.

В резултат както иновациите отгоре-надолу от страна на централната власт, така и иновациите отдолу-нагоре от страна на местните власти извеждат въпросите, свързани с образователното намаляване на бедността, в дневния ред на централното правителство, преодолявайки съществуващия политически монопол и водейки до прекъсващи (интермитентни) промени в политиките.

Генериране на социални проблеми, произтичащи от политиката

Политически обусловен социален проблем представлява социален проблем, породен от институционален дисбаланс или отклонения в политиката. Поради значителното си въздействие върху управлението и публичните политики, тези проблеми често се превръщат във фокус на общественото внимание. Те играят ключова катализираща роля за пренасочването на вниманието на централната власт в рамките на макрополитическата система и за преформулирането на политическите теми.

Анализите показват, че политиките на Китай за намаляване на бедността чрез образование понякога страдат от липса на системност, цялостност и дългосрочно планиране. В резултат често се прилагат фрагментарни решения, насочени само към непосредствени проблеми, което води до ограничени резултати и възникване на социални проблеми, произтичащи от самите политики.

В началния етап на образователното намаляване на бедността политиките са насочени към бързо повишаване на нивото на базово образование и обслужване на икономически и социални цели, като се следва ценностната ориентация „ефективността на първо място“. Това доведе до сляпо преследване на количествени цели, свързани с образователни постижения, при същевременно пренебрегване на равнопоставеността в образованието. Бедните селски райони останаха като цяло изостанали, с ниско качество на образованието.

В резултат, през втория етап, политиките, представени от „Решение на Държавния съвет за по-нататъшно укрепване на работата по образованието в селските райони“, подчертаха фундаменталната, пионерска и всеобхватна роля на селското образование. Това доведе до насърчаване на координираното развитие между градските и селските образователни системи и до гарантиране на равни възможности за достъп до качествено образование. Въпреки това, подходът на „заливане“ (широкомащабно, но неефективно прилагане) затрудни достигането до най-нуждаещите се, което доведе до неефективност и ниско качество на резултатите.

За да се коригират отклоненията от втория етап, през третия етап бяха въведени политики като „План за прилагане на механизъм за целенасочено намаляване на бедността“, „План за картотекиране на развитието на намаляването на бедността“ и „Становище относно изпълнението на проект за образователно намаляване на бедността“. Тези политики ясно посочиха, че мерките за намаляване на бедността чрез образование трябва да се адаптират към местните условия, да се избягва универсалният подход „един за всички“ и да се прилагат прецизни стратегии за повишаване на ефективността и качеството на образованието.

Въпреки това, поради дългия инвестиционен цикъл и бавните резултати на т.нар. „хематопоетични“ мерки (създаващи дългосрочна устойчивост), често се даваше приоритет на „трансфузионния“ подход – насочен към постигане на бързи резултати чрез директна подкрепа, което обаче носеше риск от повторно изпадане в бедност на вече подпомогнатите групи.

Затова последната политика, представена от „Становище относно ефективното съгласуване между консолидацията и разширяването на постиженията в образователното намаляване на бедността и възраждането на селските райони“, поставя по-голям акцент върху

едновременното насърчаване на амбицията и знанието, приоритетно третира образованието и се стреми към постигане на пълноценно и устойчиво човешко развитие.

Очевидно е, че социалните проблеми, произтичащи от политиката, възникват в процеса на нейното прилагане и служат като обратна връзка за ефективността ѝ. Те, в определена степен, предизвикват повторно навлизане на темата в макрополитическата система и водят до прекъснати (интермитентни) промени в политиките.

Емпирични поуки от еволюцията на политиките за образователно намаляване на бедността²

Бедността често се предава между поколенията, което не само намалява готовността на по-възрастното поколение да инвестира в образованието на своите деца, но и оказва отрицателно въздействие върху нагласите към ученето на помладите. „Амбицията“ е вътрешният двигател за развитие и съзнанието за самостоятелно преодоляване на бедността у хората в неравностойно положение. За да се намали бедността, първо трябва да се насърчи амбицията. Чрез формиране на рационално разбиране и визия за инвестиции в образование сред бедното население може да бъде стимулирана тяхната вътрешна мотивация и желание да участват в образователни инициативи за справяне с бедността. Само когато се активира стремежът към по-добър живот у бедните, усилията за намаляване на бедността чрез образование могат да бъдат по-ефективни, като се прекъсне междугенерационният цикъл на бедност.

Бедността не е просто липса на доходи, а включва и недостиг на основни способности за оцеляване и развитие. „Мъдростта“ представлява знанията и уменията, на които се опира процесът на справяне с бедността. Основната идея на

² Wang, Y., & Ye, Y. X. (2019). An analysis of the logic of education poverty alleviation policies from a multidimensional poverty perspective. *Basic Education*, (2), 1–10.

концепцията „първо подкрепа на мъдростта, после на бедността“ е чрез образованието да се предадат способности за самостоятелно изкарване на прехраната, да се овладеят приложими умения, да се повиши производителността, да се увеличат доходите и така да се осигури излизане от бедността. За разлика от други методи за намаляване на бедността, образованието не дава незабавни резултати, но представлява най-фундаменталната и дълготрайна форма на помощ. „За да се лекува бедността, първо трябва да се лекува невежеството; за да се подпомогне бедността, първо трябва да се подпомогне мъдростта“ е изводът от дългогодишния китайски опит и концептуалната еволюция в политиките за образователно намаляване на бедността. Проследявайки развитието на тези политики в Китай, ясно се очертава преходът от „външна подкрепа“ към „вътрешно развитие“ и от намаляване на материалната бедност към двойна подкрепа – на „амбицията“ и „мъдростта“.

Концепцията за справедливост винаги е била водеща ценност при формулирането на политики за образователно намаляване на бедността. Процесът на прилагането им възплъщава справедливост както в началото, така и в процеса и в резултатите.

Първо, образователното намаляване на бедността гарантира правото на образование за социално уязвимите групи, осигурявайки справедлив старт. От кампаниите за ограмотяване и въвеждането на задължително образование до политиката „две освобождавания и една субсидия“ в основното образование, освобождаването от такси за средно и професионално образование, както и системите за стипендии, помощи и заеми във висшето образование – всички тези мерки гарантират, че всяко дете от бедно семейство има възможност да получи образование на различни нива и в различни форми.

Второ, чрез подобряване на условията за образование в бедни региони и повишаване на качеството на обучението

се постига справедливост в процеса. От началото на XXI век ъполитиките все повече се фокусират върху качеството на образованието. Програми като „Програма за учители на специални позиции“, „Национална програма за обучение“ и „Система за признание на учителите в селските райони“, наред с подобренията в базовите условия на училищата с ниски резултати и изграждането на пансионни училища в селските райони, се стремят да преодолеят дефицитите в образованието в бедни райони.

Накрая, осигуряването на реални образователни ползи за бедните групи постига справедливост в резултатите. Резултатите от образователното намаляване на бедността се проявяват както чрез скрити ползи – подобряване на развитието и капацитета на уязвимите лица, така и чрез явни ползи – повишени икономически доходи. Предоставянето на образование, което действително отговаря на нуждите на бедните, е основно условие за постигане на справедливи резултати.

Очевидно е, че за част от населението в бедност професионалното образование по-добре съответства на очакванията им за образователни ползи. Държавата прие редица политики и мерки с насоченост към заетостта, като „Решение за ускорено развитие на съвременното професионално образование“, „План Дъжд и Роса“ и „Действие Пролетен Прилив“, които имат за цел да повишат професионалните умения и способности на бедното население, осигурявайки пряка и измерима полза под формата на по-високо възнаграждение за труда.

Придържане към институционални иновации в политиките за образователно насочено намаляване на бедността и съчетаването им с развитието на времето³

³ Yao, S., & Cao, Y. H. (2019). The historical transformation and future prospects of China's education poverty alleviation policy in the past 70 years—Based on the analysis perspective of historical institutionalism. *Education and Economy*, (4), 1–12.

В началния етап на съществуването на Китайската народна република страната е изключително бедна и проблемът с прехраната и облеклото не е решен. Основната задача на този период е възстановяването на икономиката, което изисква голям брой специалисти в областта на строителството. Предвид ниското равнище на образование на населението по това време, държавата стартира мащабна национална кампания за ограмотяване, значително увеличава броя на училищата и подобрява основното образователно ниво на гражданите – мерки, които служат като основа за натрупване на човешки капитал в подкрепа на икономическото развитие.

След началото на реформата и отварянето на Китай през 1978 г., икономиката се развива бързо и в края на XX век страната достига общо ниско до средно ниво на доходите. След навлизането в XXI век, „докато се стреми към стабилно икономическо развитие, държавата обръща все по-голямо внимание на подобряване на жизнения стандарт на населението и компенсира пропуските чрез увеличаване на инвестициите в публични услуги. Образованието в бедните райони на централен и западен Китай получава приоритет и се включва в системата на държавната политика“. Държавата вече не следва стратегията за количествено разширяване на образованието с цел намаляване на бедността и предотвратяване на повторно изпадане в бедност, а съсредоточава усилията си върху подобряване на качеството на образованието в бедните райони и стесняване на пропастта в образователното качество. Така се осъществява постепенен преход – както стратегически, така и тактически – „от нищо към съществуване, и от съществуване към високо качество“.

В новата ера разпределението на бедното население има тенденция да бъде разпръснато и фрагментирано, което превръща идентифицирането му в предизвикателство за целенасоченото образователно намаляване на бедността. В

този контекст Китай предлага подход, основан на „целово намаляване на бедността“. На териториално равнище това включва точно насочване към 14 съседни изоставащи района, 832 бедни окръга и 128 000 бедни села; на индивидуално равнище се прилагат прецизни механизми за идентификация, управление и подкрепа. Изправено пред различни социално-икономически условия и разнообразни образователни нужди на бедното население, правителството се адаптира към духа на времето и формулира целенасочени и иновативни политики за образователно намаляване на бедността, предоставяйки насоки за ефективното развитие на тази дейност.

*Нови характеристики на образователната подкрепа за уязвими групи в периода след преодоляване на бедността*⁴⁵

Управлението на относителната бедност е дългосрочна задача, която изисква систематичен подход към преодоляването ѝ чрез образователни политики. След цялостното изграждане на общество със средно ниво на благосъстояние, статистическото изчезване на абсолютната бедност по действащите стандарти не означава край на бедността.

Типът бедност в Китай се е трансформирал в относителна бедност, предизвикана от неравномерно и недостатъчно развитие. Относителната бедност се различава от абсолютната по своите характеристики – докато абсолютната бедност засяга физическото оцеляване, относителната бедност е референтно и сравнително понятие. При ограничени ресурси за развитие възниква въпросът за относително изостанало развитие. Това означава, че Китай е

⁴ National Bureau of Statistics. (2021, February 27). *People's Republic of China National Economic and Social Development Statistical Bulletin 2020*.http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/202102/t20210227_1814154.html

⁵ Wang, T. M., & Wang, D. (2021). The types and governance mechanisms of poverty in the post-poverty alleviation era. *Qiushi*, (2), 15–23.

изправен пред дългосрочната задача да управлява по-голяма и по-многобройна група от относително бедно население. Като ключов елемент в борбата с бедността, образованието се е превърнало в централен механизъм за дългосрочно институционално управление. Въз основа на типовете относителна бедност, тя може да се класифицира като: бедност поради липса на знания, духовна бедност, скрита бедност и междупоколенческа бедност. Традиционната стратегия за подпомагане чрез образование, приложима за всички, вече не може да отговори напълно на нуждите от справяне с относителната бедност. Затова образователната политика, насочена към преодоляване на бедността, трябва да бъде усъвършенствана и иновативна.

Разпръснатият характер и високата мобилност на относително бедното население затрудняват прилагането на образователни стратегии за социално включване. На първо място, абсолютната и относителната бедност имат една и съща същност – борбата с бедността трансформира абсолютно бедните в относително бедни. Преди това концентрираните селски райони с висока степен на абсолютна бедност сега неизбежно се превръщат във високо рискови зони на относителна бедност. От глобална гледна точка, разпределението на относителната бедност остава основно разпръснато.

На второ място, с напредъка на интеграцията между градовете и селата, все повече земеделски работници мигрират в градовете в търсене на препитание. Тези мигранти често попадат в множество категории бедност – образователна, правна и по отношение на способности. Те не отговарят нито на стандартите за градско, нито на тези за селско бедно население, като по този начин се оказват в „сляпа зона“ на политиките за преодоляване на бедността. Придвижвайки се от райони с абсолютна бедност към градовете, те правят разпределението на бедността изключително подвижно.

Трето, вследствие на икономическата трансформация и индустриалното реструктуриране, в градовете се появява нова група с ниски доходи и слаби трудови умения, също част от относително бедните. Селските райони вече не са единственият център на относителна бедност – тя се проявява както в градовете, така и в селата. С оглед на разпределението на бедното население, разпознаването и подпомагането му става все по-трудно, което прави задачата за справяне с относителната бедност посредством образователни интервенции още по-предизвикателна.

Усилията за справяне с бедността са насочени основно към уязвими групи като възрастни хора, деца, болни и хора с увреждания, но интензитетът на помощта остава ограничен. Практиката в световен мащаб показва явлението на намаляваща възвръщаемост – за хората, живеещи в екологично и социално трудни условия (особено възрастни и хора с увреждания), вероятността за трайно излизане от бедност намалява значително. Причината се крие в загубата на функционални способности и трудова възможност. Дори след постигане на общество със средно ниво на благосъстояние, тези групи често остават с ниски доходи въпреки формалното излизане от абсолютна бедност благодарение на социални политики. Една такава група са възрастните хора, които често се оказват в състояние на относителна бедност поради липса на стабилни доходи и зависимост от ограничена социална подкрепа. Също така, децата и жените, които остават в селата („деца и жени, останали в домовете“), са по-склонни към относителна бедност, заради промените в трудовата заетост на селските семейства, което ги излага на рискове, свързани с хранене, здраве и психично благополучие.

Пациентите с тежки заболявания и хората с увреждания са основни групи в състояние на относителна бедност. Повечето от тях са загубили работоспособността си и не могат да генерират доход. Освен това, грижата за тях

често ангажира и други членове на семейството, ограничавайки общия трудов ресурс.

В периода след преодоляване на бедността, специални групи като възрастни хора, болни и хора с увреждания остават във фокуса на политиките за управление на относителната бедност. При тези групи, поради частична загуба на физически функции, възможностите и продължителността на образованието, което могат да получат, са значително ограничени. Това води до относително слабо въздействие на образователната подкрепа върху намаляването на бедността.

Многообразието от фактори, водещи до бедност, увеличава вероятността уязвимите групи да изпаднат отново в бедност и затруднява борбата с нея. След преодоляването на абсолютната бедност, фокусът вече не е единствено върху липсата на материални средства за преживяване. На преден план излизат многопластови и комплексни проблеми като достъп до образование, упражняване на политически права и участие в обществения живот. Относителната бедност се характеризира с разнообразие – различни причини като социални системи, човешки капитал или природни условия могат да доведат до изпадане в бедност на уязвими социални групи. Това увеличава риска от повторно изпадане в бедност или изпадане в нови форми на социална уязвимост. Без повишаване на способността за справяне с кризи, хората в риск могат лесно да се окажат отново под прага на бедността – било то в резултат на природни бедствия, епидемии или социално-икономически промени като индустриална трансформация и технологичен напредък.

Същината на проблема се състои в преодоляването на ограничените възможности на уязвимите групи и повишаване на тяхната реална способност за самостоятелно развитие.

В сравнение с бедността, измерена чрез доход, бедността, свързана с ограничени възможности, по-добре

разкрива коренните причини за бедността и възможностите за нейното устойчиво преодоляване. Образователната подкрепа овластява индивидите чрез повишаване на културната грамотност, техническите и професионални умения на уязвимите групи, изграждайки трайна устойчивост срещу повторно изпадане в бедност. Ето защо повишаването на трудовите умения, способността за справяне с рискове и устойчивото развитие на хората с ниски доходи е основен фокус на политиките за образователно подпомагане.

Липсата на вътрешна мотивация за развитие сред относително бедното население се е превърнала в сериозна идеологическа бариера в борбата с бедността. От една страна, дългото пребиваване в бедност води до формиране на менталитет на примирение и липса на стремеж за промяна. Това ги държи в плен на бедността, дори когато са изведени над прага на абсолютната бедност. Ако не се промени този „корен на бедността“ в мисленето, съществува риск от връщане към бедността. Единственият устойчив инструмент за такава промяна е образованието.

От друга страна, усилията за преодоляване на бедността в Китай се реализират предимно чрез централизирани държавни политики. В хода на тяхното изпълнение обаче се наблюдават проблеми, като например "формално ориентирана помощ" или прекомерно опекунство чрез индустриални програми за подкрепа. В такава ситуация сред част от бедното население се формират изкривени нагласи като „чакай, разчитай на другите, искай без мярка“, „алчност, мързел, безотговорност“, както и чувството: „щом съм слаб, значи съм в правото си да изисквам“.

След като проектите за преодоляване на бедността приключат, а екипите за подкрепа се изтеглят, тези относително бедни групи често се оказват неготови или нежелаещи да се включат активно в трудовия процес. Те получават възможност да излязат от бедността, но често им

липсват практически знания и умения, необходими за продуктивна дейност. Ако не се стимулира вътрешната мотивация за развитие у уязвимите групи, не се мобилизира тяхната субективна активност и не се премине от „пасивно подпомагане“ към активна ангажираност, това не само ще отслаби ефективността на образованието като средство за преодоляване на бедността, но и ще се отрази неблагоприятно върху устойчивото развитие на политиките за образователно подпомагане. В периода след преодоляване на бедността, едно от основните предизвикателства пред образователните мерки е как да се стимулират ентусиазмът и инициативността на относително бедните групи, да се засили тяхната мотивация и способности за самостоятелно развитие и да се преодолее „менталната бедност“ на мисловно равнище.

Перспективи пред политиките за преодоляване на бедността чрез образование в Китай

Изследванията показват, че еволюцията на политиките за преодоляване на бедността чрез образование в Китай преминава през четири етапа: подход с широка насоченост (1984–2000), комбинация от цели и широки подходи (2001–2012), прецизно насочване (2013–2020) и балансиран подход в периода след преодоляване на бедността (от 2021 г. до днес). Промените в политиките показват характеристики на „непрекъснатост“ и „равновесие“. Еволюцията на тези политики е повлияна от фактори като промени в макроинституционалната среда, иновации на централното и местното управление и възникване на социални проблеми, свързани с политики.

Изхождайки от логиката на развитието и вътрешната последователност на политиките за преодоляване на бедността чрез образование и в съчетание с текущото състояние на тази дейност в Китай, настоящият анализ разглежда възможностите за реализиране на научнообосновани и стандартизирани политики в бъдеще.

Укрепване на координацията между политиките за образователно подпомагане и стратегията за възраждане на селските райони

В периода след преодоляване на бедността следва своевременно да се адаптират целите, съдържанието и инструментите на образователната политика, като се повиши нейната автономност и адаптивност. Трябва да се гарантира цялостна връзка между мерките за образование и стратегията за развитие на селските райони.

Китай вече постигна целта за преодоляване на бедността и изграждане на всеобхватно благосъстояние и плавно навлиза в етап на координирано изграждане на споделен просперитет и възраждане на селските райони. Ето защо при бъдещото формулиране на образователни политики трябва да се отчита променената макрополитическа среда, да се следва насочващата идеология на Партията и централното правителство, да се обърне внимание на дългосрочните нужди на селските райони и съответно да се коригират политическите цели, съдържание и средства.

От една страна, е необходимо планирането и управлението на селската политика да бъдат уеднаквени, като мерките за преодоляване на бедността чрез образование бъдат интегрирани в стратегическото планиране и реализация на възраждането на селата. Така се осигурява синхрон между двете направления. От друга страна, човешките ресурси са ключов фактор за успеха на възраждането на селата и са основен фокус на образователната политика. Затова е важно да се изградят механизми за образование, чрез които относително бедните лица да се превърнат в висококвалифицирани местни кадри, да се насърчава и опазва местната култура и да се открият ефективни начини за привличане и задържане на качествени специалисти в селските райони.

Засилване на взаимодействието между местните власти и централното правителство

Преодоляването на бедността чрез образование не е само образователен въпрос, а комплексен социален проблем, засягащ множество системи. Затова е необходимо да се засили взаимодействието между местните и централните органи, като се използва пълноценно инициативата на местните власти, учебните заведения, обществото и пазара. Така ще се подобри научната обосновааност и приложимостта на политиките. В миналото тези политики често бяха доминирани от правителството, като особено се подчертаваше авторитетът и мобилизиращата роля на централната власт.

В периода след преодоляване на бедността, наред с подчертаването на значението на централното правителство за цялостното планиране и стратегическия дизайн на политиките за преодоляване на бедността чрез образование, следва да се обърне сериозно внимание и на изграждането на общности, ангажирани с тази мисия, както и на осигуряване на пространство за местна креативност при тяхното прилагане.

От една страна, необходимо е да се запази водещата роля на правителството в процеса на образователно подпомагане и да се подобри взаимодействието и координацията между централните и местните власти. Централното правителство следва да зачита инициативността на местните структури, да усъвършенства политиките въз основа на местния опит и иновации, да тества приложимостта на пилотните мерки и да разпространява добрите практики, свързани с преодоляване на бедността чрез образование. По този начин централната власт ще може пълноценно да използва полезния опит на местните власти, за да направи ревизиите, формулирането на политики и насоките за прилагане на местно ниво по-научни и разумни, като същевременно повиши ефективността на мерките.

От друга страна, трябва да се използва активната роля на пазара и на гражданското общество в процеса на

преодоляване на бедността чрез образование. Необходимо е пазарът да се включи в системата на образователна подкрепа при силен контрол и надзор от страна на правителството, като се интегрират ресурсите и предимствата на различните участници в тази дейност. Посредством предоставяне на възможности (empowerment), може да се повиши вътрешната амбиция и стремеж на целевите групи да се освободят от бедността и да постигнат благосъстояние. Така те ще могат да изградят устойчиво разбиране, че могат чрез собствени усилия да променят своето положение и да постигнат просперитет.

Поддържане на относителна устойчивост в развитието на политиките за преодоляване на бедността чрез образование

Необходимо е да се формулира и прилага средносрочен и дългосрочен план за преодоляване на бедността чрез образование, за да се запази относителната устойчивост в развитието на тази политика. В периода след преодоляване на бедността, държавата следва да вземе предвид дългосрочните цели и програми, свързани с образователното подпомагане, като ги съобрази с нуждите на икономическото, социалното и образователното развитие, и да изготви политики за преодоляване на бедността чрез образование както в градските, така и в селските райони.

От една страна, досега стратегическото планиране на целенасоченото подпомагане е било съсредоточено основно върху бедните в селските райони, докато градското бедно население не е било включено в политиките за преодоляване на бедността. С напредването на урбанизацията и нарастването на броя на децата на мигриращи работници се появяват нови групи на градска бедност и хора на ръба на бедността. Затова в периода след преодоляване на бедността е необходимо политиките за образователно подпомагане да се основават на стратегически дизайн, насочен към интегрирано подпомагане на градски и селски райони, като

се разглеждат и двете пространства като общо поле за действие и се насърчава балансираното развитие на образованието в тях.

От друга страна, възвръщането към бедност на част от населението, което вече е излязло от нея, е неизбежен проблем в периода след преодоляване на бедността. Затова политиката за образователно подпомагане в контекста на градско-селска интеграция трябва да изгради дългосрочен механизъм за сигурност, който да намали случаите на „отпадане от училище“ и „връщане към бедност поради образованието“. Освен това, държавата следва да създаде система за наблюдение и оценка на политиките за преодоляване на бедността чрез образование, която цялостно да оценява ефекта от прилагането на мерките, своевременно да идентифицира възможни проблеми в хода на реализацията и да коригира отклоненията в изпълнението на политиките.

V. РЕЗЮМЕ НА ТРЕТА ГЛАВА: СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПОЛИТИКИТЕ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ В КИТАЙ И ЕВРОПА

Цели на политиките

Китай се фокусира върху „целево преодоляване на бедността“, като подчертава ролята на образованието за предотвратяване на междугенерационното предаване на бедността, с особен акцент върху селските и отдалечените райони, за да се осигури пълно обхващане на задължителното образование (например политиката „Две освобождавания и една субсидия“).

Европейският съюз акцентира върху социалната справедливост и приобщаващото образование, като цели намаляване на образователните неравенства между държавите членки, особено по отношение на имигрантите,

етническите малцинства и уязвимите групи (например инициативата „Образователно пространство 2025“).

На базата на горния анализ, приликите и разликите между целите на политиките за преодоляване на бедността чрез образование в Китай и Европа могат да бъдат обобщени в Таблица 1.

Таблица 1. Прилики и разлики в целите на политиките за преодоляване на бедността чрез образование между Китай и Европейския съюз

Сравнение на измеренията	Китай	Европейски съюз
Основни цели:	Прекъсване на междугенерационното предаване на бедността и осигуряване на задължително образование	Насърчаване на социалното включване и намаляване на неравенството в образованието
Фокус на политиката	Изграждане на материална база, оптимизиране на учителския състав, професионално образование	Учене през целия живот, трансгранично сътрудничество, интеграция на имигранти
Подход на прилагане	Ръководен от правителството, насочен към домакинствата	Международно сътрудничество, подпомагано чрез социални фондове
Целева група	Ученици от селските бедни райони	Имигранти, етнически малцинства, домакинства с ниски доходи

Обхват

Прилагането на политиките за намаляване на бедността чрез образование в Китай е съсредоточено в социално уязвими региони на страната, особено в селските райони на централната и западната част. Тези политики се изпълняват чрез национални програми, като например „Национална програма за изхранване на ученици в селските райони“. В Европейския съюз политиките за намаляване на бедността чрез образование обхващат множество държави членки и се отличават с по-силна транснационална координация. Например програмата „Еразъм+“ създава възможности за трансгранично обучение на ученици и студенти от уязвими социални групи. Въз основа на горепосочения анализ основните различия в териториалния обхват на образователните политики за справяне с бедността между Китай и Европа са представени в Таблица 2.

Таблица 2. Основни различия в обхвата на образователното преодоляване на бедността между Китай и Европа

Сравнение на измеренията	Китай	Европейски съюз
Географски обхват	Вътрешни бедстващи райони (предимно селски райони в Централен и Западен Китай)	Транснационално сътрудничество (с фокус върху Източна и Южна Европа)
Целеви групи	Регистрирани бедни домакинства, изоставени деца	Имигранти, етнически малцинства, домакинства с ниски доходи
Образователни етапи	От предучилищно до висше образование	От ранно детско образование до учене през целия живот
Политически инструменти	Специални субсидии от централното правителство	Структурни фондове на ЕС + съфинансиране от държавите членки

Методи на финансово подпомагане

Китай разчита основно на специални субсидии от централното и местните правителства (като например „Проект за преодоляване на бедността чрез образование“), допълнени от дарения от обществото. Европейският съюз предоставя средства чрез Структурните фондове на ЕС (например „Европейски социален фонд“) и съвместно финансиране от държавите членки, като разпределението на средствата силно зависи от икономическите различия между регионите.

Въз основа на горния анализ може да се изведе сравнителен преглед на механизмите за фискална подкрепа между Китай и Европа, представен в Таблица 3.

Таблица 3. Сравнение на методите за финансово подпомагане между Китай и Европейския съюз

Сравнение на измеренията	Китай	Европейски съюз
Източници на финансиране	Централният бюджет е водещ, допълнен от местни бюджети и дарения от обществото	Структурни фондове на ЕС + съфинансиране от държавите членки
Механизъм на разпределение	Отгоре-надолу, с прецизно разпределение до общинско ниво	Отдолу-нагоре чрез система за проектно кандидатстване
Фокус на контрола	Спазване на правилата при използването на средствата	Оценка на социалния ефект
Основни предизвикателства	Отклонения при прилагането на местно ниво	Неравномерно разпределение между държавите членки

Методи

Китай поставя акцент върху подобряване на материалната база (например изграждане на училищни сгради и осигуряване на информационни технологии) и разпределението на преподаватели (като програмата „Учители по заместване със специален статут“). ЕС обръща повече внимание на нематериалната подкрепа, като професионално обучение, езикови курсове и психологическо консултиране, и подчертава значението на ученето през целия живот (напр. „Европейска програма за умения“). Въз основа на този анализ, сравнението между прилагането на политиките в Китай и ЕС е обобщено в Таблица 4.

Таблица 4. Сравнение на средствата за прилагане между Китай и Европейския съюз

Сравнение на измеренията	Китай	Сравнение на измеренията
Водещи сили	Силна държавна подкрепа	Разнообразно участие на обществото
Ключови области	Изграждане на инфраструктура, разпределение на учители	Социална интеграция, дигитални умения
Методи на интервенция	Стандартизирани мащабни проекти	Персонализирани услуги за подкрепа
Културна адаптивност	Унифицирани политики, адаптирани към местните условия	Уважение към културните различия

Оценка на ефективността

Китай основно използва количествени показатели (като намаляване на процента на отпадане и увеличаване на процента на записване) и е постигнал значителни резултати, но все още съществуват различия между градските и селските райони. Европейският съюз се фокусира върху качеството на образованието и социалната интеграция, като оценяването е по-сложно и напредъкът е неравномерен между държавите членки. Въз основа на горния анализ може да се направи сравнителна оценка на ефективността между Китай и Европа, както е показано в Таблица 5.

Таблица 5. Сравнение на оценката на ефективността между Китай и Европейския съюз

Сравнителни измерения	Китай	Европейски съюз
Насоченост на оценката	Постигане на поставените цели	Социално въздействие
Източници на данни	Основно въз основа на административна статистика	Основно въз основа на международни оценъчни данни
Участници в оценката	Ръководена от правителството	Участие на множество заинтересовани страни
Прилагане на резултатите	Оценка на екипите и корекция на политики	Разпределение на средства и оптимизиране на програми
Времева перспектива	Значими краткосрочни ефекти	Дългосрочна проследяваща оценка

VI. РЕЗЮМЕ НА ЧЕТВЪРТА ГЛАВА: ИЗВОДИ ОТ ПОЛИТИКАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ ЗА КИТАЙ

Съгласно данните на Националното статистическо бюро от мониторинга на бедността в селските райони, по действащия национален стандарт броят на бедното население в Китай е намалял от 98,99 милиона през 2012 г. до 16,6 милиона през 2018 г. Това означава, че за шест години бедността е намаляла с над 80 милиона души, при средногодишен спад от над 13 милиона. Делът на бедността е спаднал от 10,2% през 2012 г. до 1,7%⁶. С настъпването на 2020 г. борбата с бедността не приключва, а по-скоро преминава в нов етап. До 2020 г. въпросът с абсолютната бедност в селските райони е решен, но относителната бедност продължава да съществува в рамките на процеса на модернизация на страната. Поради това, въз основа на опита на Европейския съюз и отчитайки настоящото състояние и напредъка на усилията на Китай за преодоляване на бедността чрез образование, могат да се формулират насоки за усъвършенстване на образователната политика в тази област. Те обхващат различни равнища – от макро стратегическите насоки, през междинната координация на мезо ниво, до конкретните микрооперативни аспекти.

Изводи за политиката на Китай за преодоляване на бедността чрез образование – макроравнище

Политиките на Европейския съюз за преодоляване на бедността чрез образование се отличават с цялостен подход

⁶ State Council Information Office of the People's Republic of China. (2019, February 20). *Estimation of poverty alleviation achievements in 2019: Over 10 million people to be lifted out of poverty and about 300 impoverished counties to be delisted*. Retrieved from <http://www.scio.gov.cn/gwyzclxfh/cfh/2019n-15127/2019n02y20r-15200/fbyd-15204/202208/t20220808-301822.html>

– от инвестиции в ранното детско образование до мерки за ограничаване на преждевременното напускане на училище, професионално обучение и разширяване на достъпа до висше образование. Така се формира утвърдена система, в която конкретни проекти и програми на различни образователни равнища допринасят за засиленото влияние на Съюза в регионалното и международното образователно пространство. Този опит не само предоставя ценни насоки за усъвършенстване на политиките на Китай в областта на образователната подкрепа за уязвими групи, но и служи като референтен модел за цялостно подобряване на образователната система в страната.

От основаването на Нов Китай насам партията и правителството неизменно поставят в центъра на политиките си човека, като изпълняват водеща роля в подпомагането на образованието в социално и икономически изостанали райони и формулират системни образователни политики за преодоляване на бедността. С оглед на развитието на образованието след 2020 г., настоящото изследване предлага като основен приоритет да се запази ориентираната към човека стратегия за образователно включване под ръководството на партията и правителството, като се усъвършенстват както националната, така и местната рамка на образователните политики за преодоляване на бедността с цел да се гарантира устойчивото развитие на образованието и постигането на пълна модернизация след 2020 г. В този контекст се препоръчва:

1. Да се запази ориентацията към човека и да се постави образованието в центъра на социалното развитие.
2. Да се изясни водещата роля на правителството и да се активират функционалните капацитети на съответните институции.
3. Да се усъвършенства политическата рамка за защита на уязвимите групи в образователната система.

Изводи за политиката на Китай за преодоляване на бедността чрез образование – мезоравнище

В контекста на китайските образователни практики за преодоляване на бедността, проблемът с образователното равенство остава ключова тема на изследване. Подкрепата за населението в неравностойно социално положение се свързва пряко с принципите на справедливост. От гледна точка на теорията за социално изключване, уязвимите групи се сблъскват със системни ограничения при достъпа до ресурси, особено в сферата на образованието. Затова акцентът върху уязвимите групи в образователните политики на ЕС се тълкува като израз на ангажимент към образователно равенство, което носи съществени ползи и за китайския контекст – особено в селските и социално изостаналите райони. В тази връзка се предлагат следните насоки:

1. Да се оптимизира разпределението на ресурсите с цел постигане на образователно равенство.
2. Да се обединят институционалните, гражданските и частните ресурси в подкрепа на процеса на преодоляване на бедността.
3. Да се увеличи финансовото подпомагане и да се гарантира целесъобразното използване на средствата.

Импликации за политиката на Китай в областта на преодоляването на бедността чрез образование от микроперспектива

Европейският съюз придава съществено значение на въпросите, свързани с качеството в рамките на образователната си политика. В качеството си на водеща образователна сила, Китай следва не само да контролира количествените параметри на образователното развитие, но и да насочи вниманието си към системно повишаване на качеството на образованието – особено в социално уязвими и бедни региони. Задоволяването на количествените нужди има краткосрочен ефект, докато предоставянето на

качествено образование води до трайно повишаване на капацитета на населението за преодоляване на бедността и до цялостно подобрене на човешкия капитал. В допълнение, изграждането на ефективни комуникационни канали и внедряването на системи за мониторинг на данни са ключови за гарантиране на ефективността на политиките, предотвратяване на повторно изпадане в бедност, устойчиво затвърждаване на постигнатите резултати и повишаване на качеството на мерките за намаляване на бедността:

1.Поставяне на акцент върху висококачественото образование с цел повишаване на общото образователно и социално равнище на населението

2.Осигуряване на ефективна информационна свързаност за насърчаване на добри практики в областта на преодоляването на бедността

3.Внедряване на системи за мониторинг и оценка на данни с оглед повишаване качеството и устойчивостта на политиките за преодоляване на бедността

VII. ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИЯТА

1. Сравнителен политически анализ

Дисертацията допринася към областта на сравнителното образование чрез анализ на структурата, еволюцията и прилагането на политиките за преодоляване на бедността чрез образование в Европейския съюз и Китай. Тя идентифицира основни прилики и различия, създавайки систематизирана основа за трансфер на политики и взаимно учене между двата региона.

2. Политически препоръки за Китай след 2020 г.

На базата на направените изводи, дисертацията предлага визионерски модел за политиките в областта на преодоляването на бедността чрез образование в Китай за периода след ликвидирането на абсолютната бедност. Препоръчва се ориентация към политики, фокусирани върху човека, които разпределят отговорността между държавата,

обществото и индивидите, с особен акцент върху разпределението на ресурси, инвестициите и повишаването на качеството в социално уязвимите региони.

3. Теоретично обогатяване чрез концепцията за социалното изключване

Чрез интерпретация на усилията на Китай през призмата на европейската концепция за социално изключване, изследването допринася за обогатяването на теоретичния дискурс и въвежда многомерна рамка за анализ на образователното неравенство и междугенерационното предаване на бедността в китайски контекст.

4. Международна значимост и споделяне на добри практики

Дисертацията позиционира китайския опит като ценен международен референтен модел. Тя подчертава, че постигнатите резултати в преодоляването на бедността чрез образование, особено в селските райони, могат да информират глобалните стратегии за намаляване на бедността, като така допринасят към международните диалози за развитие и предлагат уникална китайска перспектива относно ефективността на политиките.

VIII. ПУБЛИКАЦИИ СВЪРЗАНИ С ТЕМАТА НА ДИСЕРТАЦИЯТА

1.WANG RUI (2023), Research On The Cultivation Of Educational Feelings Of College Normal Students From The Poerspective Of Embodied Cognition. In: Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art, Blagoevgrad: USB, 2023.P:519-527. ISSN1313-5236. <http://www.usb-blagoevgrad.swu.bg/media/3152/2023-sub-final.pdf>

2.WANG RUI (2024), The Evolution and Prospects of China's Education Poverty Alleviation Policies , In: Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art, Blagoevgrad: USB, 2024.P:286-295. ISSN1313-5236. <http://www.usb-blagoevgrad.swu.bg/media/3368/2024.pdf>

3. WANG RUI (2025),The Main Experiences of EU Education Poverty Alleviation Policies and Its Lessons for China ,In Rhetoric and Communications journal: .ISSN 1314-4464 <http://The Main Experiences of EU Education Poverty Alleviation Policies and Its Lessons for China | РЕТОРИКА И КОМУНИКАЦИИ>

SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"

FACULTY OF PEDAGOGY

Department "Preschool and Primary school pedagogy"

WANG RUI

**STUDY OF THE EVOLUTION AND DEVELOPMENT
TRENDS OF THE EUROPEAN UNION POLICY FOR
REDUCING POVERTY IN THE FIELD OF EDUCATION**

Abstract

of dissertation for obtaining an educational and scientific
degree "DOCTOR"

Field of higher education **1. Pedagogical sciences**

Professional field **1.2 Pedagogy**

PhD program **"Theory of Education and Didactics"**

Scientific adviser:

Assoc. Prof. Krasimira Marulevska, PhD

Blagoevgrad, Bulgaria
2025

The dissertation was discussed and referred for defense before the scientific jury of the Department of Pre-school and primary school pedagogy of South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad.

The dissertation has 245 pages and consists of an introduction, four chapters, a conclusion, a list of 103 references. The list of reference literature consists of 81 literary and 22 internet sources titles in English language.

The official defense of the dissertation will take place on 09/18/2025 from 11 a.m. in hall 412 of University main building.

I. GENERAL DESCRIPTION OF THE DISSERTATION

Poverty is a thorny issue within countries and a common problem worldwide. Addressing, reducing, and even eliminating poverty presents a significant challenge for humanity. Escaping poverty is crucial for individual development and social progress, where education plays an irreplaceable role. Both China and the European Union aim to achieve their poverty reduction targets by 2020. In this final stage, it is essential to review the past evolution, explore current action plans, and consider trends beyond 2020.

Chapter one covers the evolution, main bodies, institutional arrangements, implementation characteristics, and development trends of the European Union's education poverty alleviation policies.

Chapter two analyzes the development, current status, evolutionary logic, empirical insights, as well as the features and development prospects of China's education poverty alleviation policies.

Chapter Three conducts a comparative analysis of the education poverty alleviation policies between China and the EU from the aspects of policy objectives, coverage scope, financial support mechanisms, implementation approaches, and efficacy evaluation.

Chapter Four analyzes the implications of the European Union's education poverty alleviation policies for China from macro, meso, and micro perspectives.

Based on official EU policy documents and following the basic research paradigm of education policy, it analyzes the formulation, implementation, and evaluation of EU-level education poverty alleviation policies layer by layer. Drawing on the EU's experience in education-based poverty alleviation, this study provides insights into the development of China's education poverty alleviation policies, outlining the evolution and prospects of China's education poverty alleviation policies.

THE RELEVANCE OF THE RESEARCH TOPIC

Education is fundamental in breaking the intergenerational cycle of poverty. Education poverty alleviation is a development model of "dual assistance of aspiration and intelligence", and it is also the fundamental path to block the intergenerational transmission of poverty. Education plays a crucial role in personal growth, social development, and national progress. The fundamental purpose of poverty alleviation through education is to improve the quality of the impoverished population, block intergenerational transmission of poverty, and promote the comprehensive development of the impoverished population. Education has a dual attribute of goals and means, as well as tasks and tools in the process of poverty alleviation. The two are closely connected, and the effectiveness of education poverty alleviation policies is based on the function of education.

Education policy research is an important topic in education research. Policy science first emerged in the early 1950s in the United States. Education researchers have begun to strengthen and highlight education policy analysis in educational research, not only focusing on domestic education policies, but also drawing on foreign experiences, which involve policy analysis of various levels and types of education. Therefore, conducting good educational research cannot be separated from in-depth analysis of educational policies, and the two are complementary.

EU education research is a key area of comparative education research in China. The European Union, as a regional organization between European countries and governments, plays an increasingly important role in the international landscape. The economic, political, and social issues of the European Union have attracted the attention of researchers from different disciplines both domestically and internationally. The education research of the European Union has officially entered the territory of educational research, belonging to the category of regional research in comparative education. It provides useful reference for the development of education in China and is also a key research

area that Chinese comparative education scholars continue to pay attention to.

THE IMPORTANCE OF THE RESEARCH TOPIC

Educational issues are the logical starting point of educational policies. The study of educational poverty in the European Union, through the analysis of recent policy texts according to the educational policy paradigm, holds both theoretical and practical significance.

Theoretical Implications: China, as the largest developing country in the world, has a wide distribution of poverty, with most existing in rural areas. Education is an important means to escape poverty. In recent years, domestic and foreign researchers have conducted in-depth explorations and analyses of 'poverty' and 'poverty alleviation,' so this paper focuses on the study of poverty alleviation policies at the EU level. It explores social exclusion as the theoretical basis for poverty alleviation, enriching the theoretical connotations of educational poverty alleviation policies. By organizing relevant domestic and international literature, this paper summarizes the current research status, the evolution and implementation impact of EU educational poverty alleviation policies, identifies the characteristics of current EU educational poverty alleviation, and considers China's current educational poverty alleviation policies. This provides references and insights for China's educational poverty alleviation policies, thereby deepening the study of educational policies. Moreover, the analysis and summary of EU education also promote regional studies within comparative education and Chinese educational policy research.

Practical Implication: Theory originates from practice and guides it in turn. Scientific theories can direct practice towards the correct direction. Under the macro-understanding of EU educational poverty alleviation policies, this paper analyzes the historical evolution and institutional arrangements of EU educational poverty alleviation policies, examines their implementation characteristics and trends, and thereby gains a

profound understanding of the EU's educational poverty alleviation philosophy. Combined with China's educational poverty alleviation situation, it contemplates issues in the 'post-poverty alleviation era,' providing practical guidance for China's educational poverty alleviation policies, with the aim of maximizing the positive role of education in the fight against poverty.

OBJECT AND SUBJECT OF THE RESEARCH

Object of the Research:

The object of this research is poverty and social exclusion as complex and dynamic social phenomena. The study explores how poverty is defined in international and European contexts, including absolute poverty and social exclusion. It highlights the multidimensional nature of poverty, which extends beyond income deprivation to include limited access to education, health services, employment, and participation in society. The concept of educational poverty is also addressed, referring to the inability of individuals, especially youth, to meet minimum educational standards.

Subject of the Research:

The subject of this research is the role of education in alleviating poverty and the educational policies implemented at the European Union level to combat social exclusion. The study focuses on how educational measures and strategies serve as tools for promoting social integration and reducing inequality. It examines EU-level educational poverty alleviation mechanisms, including legal frameworks, strategic documents, and action plans developed in cooperation with member states to ensure inclusive and equitable access to quality education for individuals at risk of poverty.

GOAL AND OBJECTIVES OF THE RESEARCH

As the world's largest developing country, China faces a wide distribution of poor population, mainly in small villages, where education plays a key role in poverty alleviation. In recent years, both domestic and international scholars have conducted

extensive research on the concepts of "poverty" and "poverty alleviation."

This study focuses specifically on the *educational poverty alleviation policies of the European Union (EU)*. By reviewing relevant literature and policy documents from both Chinese and international sources, the research aims to:

- trace the development and implementation of EU education-related poverty alleviation policies;
- identify the key characteristics of current EU strategies in this field;
- reflect critically on the effectiveness of China's current education poverty alleviation efforts;
- provide comparative insights and policy recommendations for improving China's own educational poverty alleviation framework.

RESEARCH QUESTIONS

The focus of this study is the EU's educational poverty alleviation policies. The research will revolve around the following key points and entry points:

1. What is the historical progression of EU educational poverty alleviation?
2. What specific educational policies has the EU developed to assist impoverished individuals or groups?
3. What challenges have been encountered in the development process of EU educational poverty alleviation policies, and what experiences and trends have emerged?
4. Evolution and Prospect of China's Education Poverty Alleviation Policies.
5. What insights can China's educational poverty alleviation policies derive from the EU's educational poverty alleviation policies?

RESEARCH METHODS

This study adopts a *comprehensive methodological framework* to investigate the educational poverty alleviation policies of the European Union (EU) and to draw relevant insights

for the development of similar policies in China. The research applies a combination of literature analysis, text analysis, comparative analysis, and interviews to ensure a thorough and multidimensional understanding of the topic.

The *literature analysis method* involves collecting and reviewing a wide range of printed and electronic materials from official EU websites, European research platforms, and other domestic and international sources. These include official documents, reports, academic publications, and policy translations related to EU educational poverty alleviation. The collected materials are categorised and systematically analysed to provide a solid theoretical and empirical foundation for the study.

As the research is primarily policy-oriented, *text analysis* plays a central role. Following the principles of policy science, the study examines the language, structure, and intentions behind key EU policy texts, focusing on their internal logic, conceptual frameworks, and implementation mechanisms. This helps uncover deeper meanings and practical implications embedded in the policies.

The *comparative analysis method*, a fundamental approach in comparative education studies, is used to contrast the EU's educational poverty alleviation policies with those developed and implemented in China. The comparative perspective allows for the identification of common trends, structural differences, and transferable practices that could benefit Chinese policy development.

In addition to *document-based methods*, the study also applies the interview method to capture practical and contextual insights. Interviews are conducted with key stakeholders, including educators, social workers, policy makers, and beneficiaries such as students and families. These qualitative data contribute to understanding the real-world application and impact of educational poverty alleviation efforts.

The research unfolds in several *stages*. It begins with an *overview* of the evolution of EU educational poverty alleviation

policies, identifying their main themes, institutional arrangements, implementation characteristics, and development trends. This is followed by an *in-depth analysis* of the collected documents and policy texts. Subsequently, a *comparative assessment* of China's educational poverty alleviation strategies is conducted using the same analytical framework. The final stage synthesises the findings, highlighting the main lessons derived from the EU's experience and offering practical insights for the improvement of China's educational poverty alleviation policies.

HYPOTHESIS

This study draws on the experience of the European Union in education poverty alleviation, sorts out China's education poverty alleviation policies, and through the comparative analysis of Sino European education poverty alleviation policies, provides new ideas for the development of education poverty alleviation in China. Based on this, the following research hypotheses are proposed:

1. The inclusive welfare provision model, differentiated resource allocation mechanisms, and cross-regional collaborative governance experiences formed by the EU in the design of education poverty alleviation policies have significant reference value for China to improve its education poverty alleviation system.

2. There are significant differences between China and Europe in terms of economic development levels, social systems, and cultural traditions, leading to distinct characteristics in the goal setting, implementation paths, and safeguard mechanisms of their education poverty alleviation policies.

3. The findings from the policy comparison will drive the transformation of China's education poverty alleviation towards a preventive and developmental direction. By improving early education intervention, strengthening vocational skills training, and other measures, the intergenerational transmission of poverty can be fundamentally interrupted, ultimately achieving a positive interaction between educational equity and social development.

RESEARCH PROBLEM

China has a wide distribution of impoverished people, most of whom exist in rural areas, and education is an important means of poverty alleviation. In recent years, domestic and foreign researchers have conducted in-depth exploration and analysis on "poverty" and "poverty alleviation". Therefore, this study focuses on the research of education poverty alleviation policies at the EU level. Through the organization of relevant literature and materials at home and abroad, it summarizes the evolution process and implementation impact of EU education poverty alleviation policies, summarizes the characteristics of current EU education poverty alleviation, and reflects on China's current education poverty alleviation policies, Provide reference and inspiration for China's education poverty alleviation policies. Drawing on the EU's experience in education-based poverty alleviation, this study provides insights into the development of China's education poverty alleviation policies, outlining the evolution and prospects of China's education poverty alleviation policies.

AUTHOR'S ARGUMENT

Drawing on the experience of the EU and combining it with China's educational poverty alleviation practices and existing policies, the next stage of poverty alleviation policies should continue to adhere to a people-oriented policy value orientation. This involves forming a joint effort in poverty alleviation led by the government, participated in by society, and actively pursued by individuals. It focuses on resource allocation, funding investment, and quality improvement in impoverished areas, while emphasizing smooth information exchange and data monitoring and evaluation. This aims to perfect a comprehensive system of educational poverty alleviation policies and promote the practice of poverty reduction and elimination.

From a macroscopic standpoint, the implementation of China's education-based poverty reduction policies requires three strategic priorities: First, upholding a people-centric development

philosophy with educational advancement as a top priority. Second, establishing clear government leadership while reinforcing its regulatory and resource-coordinating functions. Third, constructing an inclusive policy system that systematically safeguards the educational rights of disadvantaged populations.

From a meso-level perspective, China's education-oriented poverty alleviation policies entail three core strategies: First, optimizing resource allocation to advance educational equity. Second, providing comprehensive support for poverty alleviation initiatives. Third, enhancing funding mechanisms while ensuring transparent and efficient utilization of financial resources.

From a micro perspective, China's educational poverty alleviation policies emphasize three operational priorities: First, prioritizing quality education to enhance holistic development. Second, maintaining unimpeded information channels to disseminate effective poverty reduction practices. Third, establishing data-driven monitoring systems to ensure continuous improvement in policy implementation.

SIZE AND STRUCTURE OF THE DISSERTATION

The dissertation comprises 245 standard pages and is structured in a clear and logical format that reflects the theoretical foundations, comparative dimensions, and applied relevance of the topic. It includes the following major components: an abstract, an introduction, four analytical chapters, a concluding section with practical implications, a bibliography, and an appendix.

The structure is designed to guide the reader progressively through the conceptual basis, empirical analysis, and comparative reflections, allowing for a comprehensive understanding of the evolution, implementation, and significance of the European Union's educational poverty alleviation policies, as well as their relevance to the Chinese context.

The Introduction outlines the research background, the relevance and importance of the topic, the object and subject of the study, the main goals and objectives, the research questions,

the methodology employed, and the overall stages of the research process.

Chapter One is devoted to an in-depth examination of the European Union's poverty alleviation policies in the field of education. It presents a historical overview of policy evolution, identifies the main institutional actors involved, and analyses the structural, legal, and practical mechanisms through which the EU addresses educational poverty. This chapter also highlights the implementation characteristics of EU policy and explores the development trends that have shaped the policy landscape in recent decades.

Chapter Two turns to the Chinese model of educational poverty alleviation. It traces the evolution of relevant policies from the early reform period to the post-poverty era, presents a systematic analysis of the current situation, explores the internal logic driving policy changes, and outlines the challenges and innovations at both central and local levels. This chapter also includes a forward-looking assessment of policy prospects and addresses newly emerging social and demographic factors.

Chapter Three offers a detailed comparative analysis between the European Union and China. It explores five key dimensions: policy objectives, coverage scope, financial support mechanisms, implementation approaches, and effectiveness evaluation. Through this comparative framework, the chapter identifies both convergences and divergences in policy logic, institutional capacity, and social outcomes.

Chapter Four provides a synthesis of the European Union's experience in the form of practical implications and policy insights for China. It examines lessons from the EU's educational poverty alleviation policies across three analytical levels—macro (strategic and systemic), meso (institutional and regional), and micro (implementation and individual outcomes). Each level of analysis is accompanied by specific suggestions for enhancing the quality, equity, and sustainability of China's future policy development.

The dissertation concludes with a *summary* of the main findings and *practical recommendations* aimed at improving educational policy frameworks and strengthening the fight against educational poverty. A full list of *references* used throughout the research is provided in the *bibliography*, followed by an *appendix* containing supplementary materials relevant to the study.

This structured and comprehensive design ensures a coherent flow of ideas and supports the overall goal of the dissertation: to generate new knowledge and useful comparative insights in the field of education policy, particularly in the context of poverty alleviation through education.

II. DISSERTATION SUMMARY

This dissertation explores the evolution, structure, and effectiveness of the European Union's educational poverty alleviation policies and examines their potential relevance for the Chinese context. Anchored in the broader framework of social inclusion, the research investigates how education serves as a strategic instrument to combat poverty and promote equity in access to opportunities.

Through a systematic review and analysis of EU policy texts, institutional mechanisms, and implementation strategies, the study identifies the key characteristics and developmental trajectory of the EU's approach to education-based poverty alleviation. It further provides a comparative dimension by analysing China's corresponding policies, drawing parallels and highlighting differences in objectives, frameworks, and practical outcomes.

The research employs a mixed-methods approach, combining literature and policy analysis, comparative research, and interviews with relevant stakeholders. The findings contribute to a deeper understanding of educational poverty alleviation as a multidimensional process, shaped by both

systemic governance and contextual realities. Ultimately, the dissertation aims to offer policy insights that may inform the improvement of educational strategies for poverty alleviation in China.

III. SUMMARY OF CHAPTER ONE: EU'S POVERTY ALLEVIATION POLICIES IN EDUCATION

The EU's policy evolution in addressing poverty issues during its development has gone through several stages: the germination and initial stage from the establishment of its predecessor to the early 1970s, the exploration and action period from the early 1970s to the early 1990s, the comprehensive development period from 1995 to 2009, and the integration and advancement period since the Lisbon Treaty came into effect.

During the germination and initial stage, the EU focused on laying the foundational framework for social policies, including addressing poverty. The exploration and action period saw increased efforts to tackle poverty through various programs and initiatives. The comprehensive development period witnessed a more structured approach with specific strategies and actions aimed at reducing poverty. Finally, the integration and advancement period has emphasized further coordination and cooperation among member states to effectively combat poverty.

Driven by the forces of globalization, integration, and differentiation, the EU's policies have been continuously adjusted, updated, and advanced in tandem with the development of this regional organization. Based on a diachronic analysis, the EU's education and poverty reduction policies exhibit three evolutionary characteristics: harmonization consistency, systemic comprehensiveness, and gradual continuity.

Since its inception after World War II and its robust growth in the new century, the European Union (EU) has undergone significant development. An exploration of this journey reveals that the driving forces behind its evolution are

undeniable and can be summarized into three main factors: From an external perspective, globalization presents new demands on the EU; from the EU's own viewpoint, policies must adapt to meet the goals of integration; and internally, there is considerable variation in educational development among the member states, ranging from the original six founding members to the current 27 members.

During the formulation of education poverty alleviation policies, the official institutions of the European Union have different functions but perform their duties diligently, playing significant roles. According to Article 13 on institutional provisions of the Treaty on European Union, there are mainly seven official EU institutions, which are: the European Parliament, the European Council, the Council of the European Union, the European Commission, the Court of Justice of the European Union, the European Central Bank, and the Court of Auditors. In addition, there are two heavyweight advisory bodies at the EU level: the European Economic and Social Committee (EESC) and the European Committee of the Regions (CoR).¹ Meanwhile, non-governmental organizations (NGOs) are also invited to participate in and consult on the EU policy-making process. Therefore, this study explores how these three entities at the EU level interact with, coordinate with, and ultimately formulate education poverty alleviation policies.

The Treaties of the European Union are a series of agreements concluded between the EU and its member states, constituting the most binding legal documents for the EU. Based

¹ Council of the European Union. (2012). *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union* [Official Journal of the European Union, C 326, 26 October 2012, pp.1-390]. Brussels, Belgium. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=uriserv:OJ.C-2012.326.01.0001.01.EN>

G

on these treaties, the EU has established various institutions and defined their powers, procedures, and obligations. All actions of the EU must not exceed the powers granted by these treaties, and any amendments to these treaties require the approval of all signatory states. While the content of the treaties ratified by the EU necessitates a partial transfer of national sovereignty from member states, many specific provisions within the treaties legally bind both the EU and its member states. This facilitates efficient operation and decision-making within the EU and ensures that member states can develop and prosper without compromising their interests. The EU has formulated anti-poverty policies encompassing the entire education system, from preschool to higher education, thereby guaranteeing educational opportunities and lifelong learning prospects for those facing poverty and social exclusion. Furthermore, the implementation of a series of projects and programs aimed at combating poverty and social exclusion through education not only addresses the domestic social issue of poverty but also promotes the development of education across member states, bridging educational disparities. This step-by-step realization of strategic goals jointly planned by the EU and its member states constructs the socio-educational model advocated by the EU, propelling the political, economic, and social integration process in Europe, and enhancing the EU's competitiveness and influence.

The European Union (EU) has adopted a series of social policies, including educational policies, to enhance the economic, political, and social development strength of both the Union and its member states. As times change, the EU still faces long-term challenges related to production structures and social structures, with high proportions of poverty and social exclusion remaining persistent issues. With 2020 on the horizon, cooperation between institutions and governments at both the EU and member state levels is crucial for achieving common goals. Proven by practice, the EU's systematic and comprehensive education and poverty alleviation policies have enabled more European citizens,

especially those facing poverty and social exclusion, to access education and training. This approach gradually facilitates social integration within the EU, maximizes economic and social benefits, and enhances the cohesion of the Union. Based on the content of the EU's education and poverty alleviation policies, this chapter summarizes the specific characteristics demonstrated during their implementation, which are primarily reflected in the inclusive concept of poverty alleviation, a collaborative framework for poverty reduction, and a comprehensive coverage content system.

The European Union, through the formulation of a series of social policies including education policies, aims to enhance the economic, political, and social development strength of both the Union and its member states. As times change, the EU continues to face long-term challenges related to production structure and social structure, with persistently high rates of poverty and social exclusion. Whether at the EU level or within individual member states, only by strengthening cooperation between institutions and governments can common goals be achieved. Practice has shown that the EU's systematic and comprehensive education policies for poverty alleviation have enabled more European citizens, especially those facing poverty and social exclusion, to access education and training, gradually achieving social integration within the EU, maximizing economic and social benefits, and enhancing the cohesion of the Union. Based on the content of the EU's education policies for poverty alleviation, this chapter summarizes the specific characteristics reflected in the implementation process of these policies. These are mainly manifested in the poverty alleviation concept that promotes integration, a cooperative framework for poverty alleviation, and a comprehensive coverage system.

IV. SUMMARY OF CHAPTER TWO: CHINA'S POVERTY ALLEVIATION POLICIES IN EDUCATION

In the early days of the founding of New China, the Communist Party of China and the Chinese government carried out various forms of education popularization work in the vast poverty-stricken areas, which greatly promoted the development of China's education and poverty alleviation work. In 1984, the Central Committee of the Communist Party of China and the State Council wrote "poverty alleviation through education" into the national policy, and since then, China's poverty alleviation through education has entered the track of institutionalized development. Since the reform and opening up, the process of policy change of poverty alleviation through education can be divided into four stages, and the policy change of poverty alleviation through education shows the characteristics of long-term equilibrium and short-term mutation. The four stages include: the first stage is the stage of inclusive poverty alleviation (1984-2000), which is marked by the promulgation of the Circular of the Central Committee of the Communist Party of China and the State Council on Helping Poverty-stricken Areas to Change Their Appearance as soon as possible in 1984 and the institutionalization of poverty alleviation through education.

The second stage is the special poverty alleviation stage (2001-2012), marked by the basic realization of the "two basic" goals, and the third stage is the precise poverty alleviation stage (2013-2020), marked by the formal proposal of the national precise poverty alleviation policy.

In the fourth stage of poverty alleviation (from 2021 to now), the policy mutation is marked by the overall victory of poverty alleviation.

Before and after the founding of New China, it was faced with the situation that the education level and national quality were far behind those of developed countries. In 1960, the average years

of schooling for people aged 15 and above in China was 3.42 years, lower than the world average of 3.65 years (as shown in Table 2-1). The Chinese government's emphasis on and investment in education have enabled the average years of schooling for people aged 15 and above to reach 7.79 years in 2000, which was 11.6% higher than the world average of 6.98 years, and 26.7% higher than the average of developing countries, reducing the gap with developed countries to 36.7 percentage points; and in 2010, the average years of schooling for people aged 15 and above in China reached 9.09 years, which was 17.1% and 28.6% higher than the world average of 7.76 years and the developing countries' average of 7.09 years respectively, and the gap with developed countries also narrowed to 24.3 percentage points. The process of China's catch-up in the average years of schooling for people aged 15 and above to that of developed countries has exactly been the process of China's transition from backwardness to prosperity. With the introduction of China's Compulsory Education Law in 1986, nine-year compulsory education was widely implemented across the country. It not only increased the average years of schooling but also played a greater promoting role in the provinces and regions where education was lagging. In the early 1990s, the Chinese government launched the "Two Basics" project, namely "basically universalizing nine-year compulsory education and basically eliminating illiteracy among the young and middle-aged". And the goal was achieved in 2000, reducing the illiteracy rate among the young and middle-aged to below 5% and reaching a national nine-year compulsory education coverage rate of 85%. In 2006, the government revised the Compulsory Education Law, fully incorporating compulsory education into the financial security scope, gradually waiving the tuition and incidental fees for urban and rural compulsory education stages, further waiving book fees for some impoverished areas and providing subsidies for boarding students.

The Evolution Logic of China's Education Poverty Alleviation Policy

Since the reform and opening up, China's education poverty alleviation policies have not only undergone balanced development during their evolution but have also been driven by changes in the macro institutional environment, innovation by central and local governments, and the emergence of policy-driven social issues. These factors have led to structural changes in the system, propelling related topics in education poverty alleviation into the national macro political system, thereby catalyzing discontinuous changes in education poverty alleviation policies.

Macro institutional environment changes

No policy exists in isolation; the formation and evolution of policies are closely coupled with the macro institutional environment.² Changes in the macro institutional environment are a significant determinant of shifts in political agendas, and the objectives pursued by education poverty alleviation policies are often influenced to some extent by political and economic factors. When the goals of phase-specific education poverty alleviation policies become misaligned with the macro institutional environment, changes in China's principal social contradictions and reforms in the macro political and economic systems can lead to drastic changes in the goals and tools of education poverty alleviation policies.

In the early stage of reform and opening up, in order to meet the needs of economic and social recovery and development, it became the focus of education to train a large number of the needed talents for the country. Focusing on poor areas and aiming at eliminating illiteracy and popularizing compulsory education, the state has formed a "line shop" of inclusive education for poverty alleviation. At the beginning of the 21st century, China's

² Yuan, L. P., & Ding, Y. S. (2019). The evolution logic and future prospect of China's education poverty alleviation policy—Based on the perspective of historical institutionalism. *Journal of Educational Science of Hunan Normal University*, (4), 1–10.

"two basic education" goals have been basically achieved, and the problem of education for the vast majority of the population has been basically solved. The goal of poverty alleviation policy has begun to ensure that people in poor areas have equal access to high-quality education. Since the 18th CPC National Congress, China has entered a decisive stage of completing the building of a moderately prosperous society in all respects, and poverty alleviation has deepened into the stage of targeted efforts. The target of poverty alleviation through education turns to the weakest areas in education and deeply focuses on the poorest groups; the goal of poverty alleviation through education gradually transforms from "learning" to "learning". In 2021, after the victory in poverty alleviation, poverty alleviation through education will continue to consolidate the achievements of poverty alleviation, and the focus of the poverty alleviation policy through education will focus on improving human feasible ability, helping rural revitalization, and finally realizing the sustainable development of people. It can be seen that the major turning point in the main social contradiction and the macro political and economic system reform will promote the incompatible issue of education poverty alleviation policy into the macro political system, promote the central government to break the policy monopoly, and promote the intermittent change of poverty alleviation policy through education.

Central and local government innovation

The central government is the policy maker and leader of the country, guiding policy changes through policy plans, targets, and tools. The value preferences and attention of the central government within the macro-political system can shift, adopting a "pilot—promotion" approach to reform relevant policy issues. This not only avoids major policy mistakes and reduces resistance to policy implementation but also integrates local characteristics and innovative spirit into the centrally led policy formulation

process.³ Education poverty alleviation policies also adopt this model, such as establishing national demonstration zones for targeted education poverty alleviation and pilot projects to improve child nutrition in impoverished areas. By taking a lead in experimenting, the central government redefines relevant policy issues, then promotes local pilot experiences, fosters policy adjustments, and triggers policy changes.

At the same time, innovations by local governments also serve as a source of new information for the central government. Local governments, grassroots schools, and rural communities attract the attention and recognition of the central government through their effective actions and experiences in education poverty alleviation, which then shift the central government's focus and attention towards policy issues. For example, the Ministry of Education's website publishes typical experiences of education poverty alleviation from various regions and universities, promotes the cultivation model of graduate students in small science and technology institutes, and supports the revitalization of rural talents. These local innovative measures will drive the central government to update its understanding of policy issues. By incorporating innovative experiences from local governments, the central government forms central policy innovations that originate from but differ from local innovations, thereby triggering changes in education poverty alleviation policies. Consequently, both top-down innovations by the central government and bottom-up innovations by local governments bring education poverty alleviation policy issues into the central government's purview, breaking the existing policy monopoly and leading to discontinuous policy changes.

Generation of policy-oriented social problems

³ Zhang, T., Lan, Z. Y., & Qin, Q. (2018). Achievements in China's forty years of reform and new challenges in the future. *Journal of Public Administration*, (4), 1–15.

Policy-based social problem is a social problem caused by institutional disorder or policy deviation⁴. Policy-related social issues, due to their significant impact on the government and public policies, often become the focus of social attention. These issues play a crucial catalytic role in shifting the attention of the central government within the macro-political system and redefining policy topics. Analysis has revealed that China's education poverty alleviation policies sometimes lack systematic, comprehensive, and long-term planning, frequently resulting in piecemeal solutions that address only immediate problems. This approach leads to suboptimal outcomes in education poverty alleviation and triggers policy-related social issues.

In the initial stage of education poverty alleviation, policies aimed to quickly improve the level of basic education and serve the economic and social goals, pursuing an "efficiency-first" value orientation. This led to a blind focus on achieving targets for educational attainment, neglecting educational equity to some extent. Rural impoverished areas remained overall backward with low educational quality.

Consequently, in the second phase, policies represented by the "State Council's Decision on Further Strengthening Rural Education Work" emphasized the fundamental, pioneering, and comprehensive role of rural education, promoting coordinated urban-rural educational development and ensuring equal opportunities for students to access high-quality education. However, the "flooding" approach to education poverty alleviation made it difficult to reach those most in need, resulting in inefficiencies and poor quality.

To correct the deviations in the second phase, the third phase introduced policies such as the "Implementation Plan for Establishing a Targeted Poverty Alleviation Mechanism,"

⁴ Zhao, C. S., & Cui, Y. W. (2014). Policy generation and reflection on China's current social issues. *Journal of Shanghai University of Administration*, (5), 1–12.

"Poverty Alleviation Development Filing and Card System Work Plan," and "Opinions on Implementing the Education Poverty Alleviation Project." These policies explicitly proposed that education poverty alleviation measures should be tailored to local conditions, avoiding a "one-size-fits-all" approach, aiming for precise strategies to enhance the effectiveness of education poverty alleviation and thereby improve educational quality.

However, due to the long investment cycle and slow results of "hematopoietic" poverty alleviation efforts, there was a preference for "transfusion" type approaches to quickly achieve comprehensive poverty elimination goals during this phase, which posed subsequent risks of relapse into poverty for the lifted population. Therefore, the latest policy represented by the "Opinions on Achieving Effective Convergence between Consolidating and Expanding the Achievements of Education Poverty Alleviation and Rural Revitalization" places greater emphasis on supporting both ambition and intelligence, prioritizing education, and ultimately achieving comprehensive and sustainable human development. It is evident that policy-related social issues arise during policy implementation, serving as feedback on the effects of existing policies and, to some extent, prompting policy topics to re-enter the macro-political system, ultimately leading to discontinuous policy changes.

Empirical Enlightenment from the Evolution of Education Poverty Alleviation Policies

Poverty habits are passed down through generations, which not only reduces the willingness of the older generation to invest in their children's education but also has a negative impact on the learning concepts of the younger generation. "Aspiration" is the internal driving force for development and the consciousness of independent poverty alleviation within poor individuals. To alleviate poverty, we should first foster aspiration. By establishing a rational recognition and vision of education investment among the poor, their inner drive and willingness to participate in education-based poverty relief can be stimulated. Only when the

aspiration for livelihood of the poor is mobilized can education poverty relief work achieve better results with less effort, breaking the intergenerational transmission of poverty.

Poverty is not merely the poverty of income but also the poverty of basic survival and development capabilities.⁵ "Wisdom" refers to the knowledge and skills relied upon for poverty alleviation. The core concept of "supporting wisdom before supporting poverty" is to impart the ability to make a living through education, empower the poor with feasible capabilities, improve their productivity, raise their income levels, and help them escape poverty. Education poverty alleviation differs from other poverty reduction methods in that it does not produce immediate results, but it is the most fundamental and long-lasting assistance. "Treating poverty first requires treating ignorance; supporting poverty first requires supporting wisdom" is the summary of China's years of experience and the sublimation of concepts in education poverty alleviation work. Tracing the development process of education poverty alleviation in China, we can see the transformation from "exogenous support" to "endogenous development" and from material poverty reduction to the dual support of "ambition" and "wisdom".

The concept of fairness has always been the value orientation in the formulation of education poverty alleviation policies. The implementation process of education poverty alleviation policies embodies fairness at the starting point, during the process, and in the outcome.

Firstly, education poverty alleviation ensures the educational rights of impoverished groups, achieving fairness at the starting point. From literacy campaigns and the popularization of compulsory education to the "two exemptions and one subsidy" policy in compulsory education, the tuition waivers for high

⁵ Wang, Y., & Ye, Y. X. (2019). An analysis of the logic of education poverty alleviation policies from a multidimensional poverty perspective. *Basic Education*, (2), 1–10.

school and secondary vocational education, and the scholarship, grant, loan, and subsidy systems in higher education, these measures guarantee that every child from an impoverished family has the opportunity to receive education at all levels and in various forms.

Secondly, by improving the educational conditions in impoverished areas and enhancing the quality of education, process fairness is achieved. Since the beginning of the 21st century, education poverty alleviation has gradually focused on improving the quality of education. Through such "soft power" construction programs as the "Special Post Teachers Program," the "National Training Program," and the "Rural Teachers Honor System," along with the enhancement of basic teaching conditions in underperforming schools and the construction of rural boarding schools, the shortcomings in education quality in impoverished areas have been addressed.

Finally, ensuring the educational benefits for impoverished groups achieves equity in outcomes. The results of education poverty alleviation are primarily manifested as hidden benefits, mainly in the form of improved development capabilities of the impoverished population, and explicit benefits characterized by an increase in economic income. Providing education that impoverished groups truly need is a prerequisite for ensuring equitable outcomes.

Apparently, for some of the impoverished population, vocational education better meets their expectations for educational benefits. The state has issued a series of employment-oriented policies and measures, such as the "Decision on Accelerating the Development of Modern Vocational Education," the "Rain and Dew Plan" and the "Spring Tide Action," to enhance the employment skills and capabilities of the impoverished population, thus realizing the direct explicit benefit of higher labor remuneration.

Adhering to the institutional innovation of education - oriented poverty alleviation policies and combining them with the development of the times

At the initial stage of the People's Republic of China, the country was extremely poor and the problem of food and clothing had not been solved. Revitalizing the economy became the main task at this stage, requiring a large number of construction talents. Considering the low level of education among the people at that time, the state launched a nationwide anti - illiteracy campaign, substantially increased the number of schools and improved the basic quality of citizens, which served as measures to reserve human capital for economic development.

After China implemented reform and opening up in 1978, the economy developed rapidly and reached a generally low - middle - income level at the end of the 20th century. After entering the 21st century, "while pursuing stable economic development, the state pays more attention to improving people's livelihood and makes up for the shortcomings by increasing public service investment. The education cause in the impoverished areas of central and western China is given priority and included in the policy system."⁶

The state no longer adopts the approach of winning by quantity in developing education for poverty alleviation and preventing re - poverty, but rather devotes efforts to improving the quality of education in poor areas and narrowing the gap in educational quality. It achieves the iteration of "from scratch to existence, and from existence to excellence" in both strategic and tactical aspects.

In the new era, the distribution of the impoverished population tends to be dispersive and fragmentary, which makes

⁶ Yao, S., & Cao, Y. H. (2019). The historical transformation and future prospects of China's education poverty alleviation policy in the past 70 years—Based on the analysis perspective of historical institutionalism.*Education and Economy*, (4), 1–12.

the identification of the impoverished population an arduous task for education - targeted poverty alleviation. Against this backdrop, China has proposed to promote poverty alleviation work in a "targeted poverty alleviation" manner. For impoverished areas, it targets precisely 14 contiguous destitute areas, 832 impoverished counties and 128,000 impoverished villages; for impoverished individuals, it implements precise identification, management and assistance.⁷ Faced with different socio - economic situations, poverty educational needs of the impoverished population, the government keeps pace with the times and formulates targeted and innovative education poverty alleviation policies, providing guidance for the development of education poverty alleviation work.

New features of education poverty alleviation in the post - poverty era

The governance of relative poverty is a long - term task, requiring the conventionalization of education - oriented poverty alleviation work. After the comprehensive construction of a moderately prosperous society, the statistical disappearance of absolute poverty under the current standards does not mean the end of poverty.

China's poverty type has shifted to relative poverty caused by unbalanced and inadequate development. Relative poverty differs from absolute poverty in its characteristics and features. Absolute poverty is a matter of subsistence, while relative poverty is a "referential" and "comparative" concept. Given the limited

⁷ Wang, S. G., Yin, H. D., & Wang, Y. (2017). The practice, challenges, and policy prospects of poverty alleviation and development in China. *Journal of South China Normal University (Social Science Edition)*, (4), 1-15.

development resources, there exists the issue of relatively backward development.⁸

This means that China will face the long - term governance problem of a larger number and base of the relatively poor population. As the foundation and core of anti - poverty, education - oriented poverty alleviation will also become a regular governance project. Judging from the types of relative poverty, it can be divided into knowledge poverty, spiritual poverty, hidden poverty and intergenerational poverty.⁹The traditional one - size - fits - all educational assistance policy can no longer fully adapt to the governance of relative poverty. The education - oriented poverty alleviation policy must be improved and innovated on the basis of being along.

The dispersion and high mobility of the relatively poor population have increased the difficulty of poverty alleviation through education. First of all, absolute poverty and relative poverty have the same essence. The fight against poverty has transformed the group of absolutely poor people into the group of relatively poor people. The previously concentrated rural poverty - stricken areas with absolutely poor population are also inevitably the high - incidence areas of relative poverty. However, from a global perspective, the distribution of relative poverty is still mainly scattered.

Secondly, with the promotion of urban - rural integration, the farmers' transfer employment has been continuously increasing, and a large number of migrant workers have entered cities to work for a living. Migrant workers are the key groups of multidimensional poverty such as education poverty, rights

⁸ National Bureau of Statistics. (2021, February 27). *People's Republic of China National Economic and Social Development Statistical Bulletin 2020*.http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/202102/t20210227_1814154.html

⁹ Wang, T. M., & Wang, D. (2021). The types and governance mechanisms of poverty in the post-poverty alleviation era. *Qiushi*, (2), 15–23.

poverty, and capability poverty. They belong neither to urban residents nor to rural poverty standards. This part of the floating population has become the "blind area" of poverty alleviation. They move from the originally absolute poverty - intensive rural areas to cities, making the distribution of poverty present the characteristic of high liquidity.

Finally, due to the economic transformation and industrial upgrading, urban low - income groups with low labor skills and engaged in repetitive work are also one of the components of the relatively poor population. The countryside is no longer the only gathering place for relative poverty. Scattered and highly liquid distribution, and the coexistence of urban and rural relative poverty are inevitable trends. In view of the distribution characteristics of the poor population, the difficulty of population recognition and assistance in poverty governance has increased dramatically, and the task of education to alleviate relative poverty is even more arduous.

The poverty alleviation efforts are mainly focused on the assistance of special groups such as the elderly, the young, the sick, and the disabled, and the intensity of poverty alleviation is somewhat limited. From the poverty reduction practices around the world, we can observe the phenomenon of diminishing marginal returns. That is to say, for those living in areas with harsh ecological, production, and living conditions, especially the groups with characteristics such as disabilities and old age, their difficulty in escaping poverty has significantly increased.¹⁰ The reason lies in the loss of feasible capability or physiological function and labor ability. Even after entering a moderately prosperous society, these groups remain low-income populations despite being lifted out of absolute poverty by the state's social policy safety net. One such group is the elderly, who are more

¹⁰ Cai, F. (2018). The economics of the poor—China's poverty alleviation philosophy, practice, and its global contribution. *World Economy & Politics*, (10), 112–135..

susceptible to relative poverty. The elderly lack stable economic sources and can only eke out a living through limited social security. Second, left-behind children and women are more likely to fall into relative poverty. Due to the shift in rural labor force employment patterns, left-behind children and family women in rural areas are more susceptible to falling into a state of poverty in terms of nutrition, health, and mental well-being.

Third, patients with serious illnesses and disabilities will be the main groups in relative poverty. Most of them have lost their ability to work and cannot generate economic income. Moreover, caring for them also ties up other family labor forces.

In the post-poverty alleviation era, special groups such as the elderly, the sick, and the disabled will be the main groups in the management of relative poverty. Among these groups, due to the partial loss of physical function of the elderly, patients with serious illnesses, and disabled persons, the types and duration of education they can receive are greatly restricted, resulting in a relatively limited assistance force in education for poverty alleviation.

The diversification of poverty-causing factors has increased the probability of relapse into poverty among vulnerable groups and the difficulty of anti-poverty efforts. After the elimination of absolute poverty, the focus after the elimination of absolute poverty, the focus longer merely on the lack of the focus of poverty issues is no longer merely on the lack of material necessities for survival. Instead, it encompasses high-dimensional and diversified issues such as access to education, enjoyment of political rights, and participation in community life. Relative poverty exhibits diversified characteristics. Different poverty-causing factors (such as social system, human capital, natural conditions, etc.) may all lead to the relative poverty of socially vulnerable groups. The diversification of poverty-causing factors increases the likelihood of relapse into poverty and falling into new poverty for low-income populations. Without an improvement in the risk resistance capability of the impoverished

population, they face the risk of hovering on the relative poverty line or even falling below the deep poverty standard due to force major events like epidemics and floods, or being excluded from employment due to industrial transformation and technological changes. The crux of the problem lies in addressing the capability poverty of vulnerable groups and enhancing their feasible capabilities.

Compared to income poverty, capability poverty can better reveal the root causes of poverty and the path to its solution. Education-based poverty alleviation empowers individuals by improving the cultural literacy, technical, and skill capabilities of the impoverished population, forming a long-lasting "anti-poverty" resistance and immunity. Therefore, enhancing the employment capabilities, risk resilience, and sustainable development abilities of low-income groups is the focus of education poverty alleviation efforts.

The lack of internal development motivation among the relatively impoverished population has become a formidable ideological barrier in the battle against poverty. On one hand, due to being in a state of poverty for a long time, the impoverished population has developed a poverty mentality of being content with the status quo and not striving for progress. This mentality has led them to become mired in the quagmire of poverty and unable to extricate themselves. Even if they manage to break free from the shackles of absolute poverty, their negative will cause them to become relatively impoverished or even return to poverty. To uproot this "poor root" in thinking, we can only rely on education to effect subtle and lasting change.

On the other hand, poverty alleviation in our country is carried out under the leadership of the government from top to bottom. However, some issues have emerged during the implementation process. For instance, there are phenomena like "task-oriented" responsible assistance and "nanny-style" industrial poverty alleviation. In this situation, the poor groups have formed some thought disorders such as "waiting, relying on others,

demanding unreasonably", "greedy, lazy, scattered", and "I'm weak, so I have a reason to be righteous."

Once the poverty alleviation projects and assistance cadres withdraw, these relatively poor groups are unwilling or unable to work. They merely obtain the opportunity to escape poverty, but they lack practical production knowledge and skills. If we do not stimulate the intrinsic motivation for development among the impoverished groups, mobilize their subjective initiative, and shift from a "passive poverty alleviation" state, it will not only hinder the effectiveness of education in aiding poverty eradication but also adversely affect the sustainable development of educational poverty alleviation efforts. In the post-poverty alleviation era, a significant challenge faced by educational poverty alleviation is how to stimulate the enthusiasm and initiative of relatively impoverished groups, enhance their self-development motivation and capabilities, and emancipate themselves from "mental poverty" ideologically.

Prospects of China's Education Poverty Alleviation Policies

Research has found that the evolution of China's education poverty alleviation policies has gone through four stages: a "broad-based" approach (1984-2000), a combination of targeted and broad-based approaches (2001-2012), precision targeting (2013-2020), and a balanced approach post-poverty alleviation (2021 to present). The changes in education poverty alleviation policies reflect characteristics of "discontinuity" and "equilibrium." The evolution of China's education poverty alleviation policies is influenced by factors such as changes in the macro institutional environment, innovations by central and local governments, and the emergence of policy-related social issues. Starting from the path and internal logic of education poverty alleviation policy changes, and combining with the current development status of education poverty alleviation in China, this paper looks forward to the realization path of scientific and standardized future education poverty alleviation policies.

Strengthen the coordinated connection between education-based poverty alleviation policies and the rural revitalization strategy. Based on the post-poverty alleviation era, we should timely adjust the policy objectives, policy contents and policy tools of poverty alleviation through education, improve the policy autonomy and adaptability, and strengthen the overall connection between poverty alleviation through education and the strategy of rural revitalization.

China has achieved the goal of fighting poverty and building a well-off society in an all-round way, and has smoothly entered the stage of coordinated construction of common prosperity and rural revitalization. Therefore, in the process of formulating the policy of poverty alleviation through education in the future, we should adapt to the changes of macro-political environment, attach importance to the guiding ideology of the Party and the central government, face the long-term development needs of rural revitalization, and adjust the policy objectives, contents and tools. On the one hand, we should plan and deploy rural work in a unified way, incorporate poverty alleviation through education into the strategic planning and implementation of rural revitalization, and realize the same frequency resonance between poverty alleviation through education and rural revitalization. On the other hand, talent is the key resource for rural revitalization and the focus of poverty alleviation through education. Therefore, we should integrate the mechanism of poverty alleviation through education, cultivate the relatively poor people into high-quality local talents, cultivate and carry forward excellent local culture, and open up efficient channels to attract high-quality talents to stay in the countryside and develop the countryside.

Increase the interaction and coordination between local governments and the central government. Poverty alleviation through education is not a simple educational problem, but a comprehensive social problem involving multiple systems. Therefore, we must increase the interaction and coordination

between local and central governments, give full play to the dynamic role and initiative of local governments, schools, society and the market, and improve the scientificity and applicability of poverty alleviation through education policy formulation. In the past, China's education poverty alleviation policy was often dominated by the government, highlighting the authority and mobilization of the government, especially the central government.

In the post-poverty era, while further emphasizing the central government's overall planning and top-level design of poverty alleviation policies through education, we should pay full attention to the construction of poverty alleviation community through education and give local creativity space for implementation. On the one hand, we should adhere to the leading position of the government in poverty alleviation through education and improve the interaction and coordination between the central government and local governments. The central government should respect local initiatives, improve policies on the basis of local practice and innovation, test the adaptability of pilot policies and the experience of poverty alleviation through education, and publicize and implement excellent practices. In this way, the central government can fully absorb the useful experience of the local government to make the revision, formulation of policies and guidance of local practice more scientific and reasonable, and improve the effectiveness of poverty alleviation. On the other hand, we should give full play to the active role of the market and social subjects in poverty alleviation through education, allow the market to intervene in the system of poverty alleviation through education under the strong supervision of the government, and integrate the resource advantages of various poverty alleviation subjects. Through empowerment, we can improve the inherent "ambition" and "ambition" of poverty alleviation targets to get rid of poverty and become rich, so that they can set up the ideal of relying on themselves to get rid of poverty and become rich.

Maintain the relative stability of educational poverty alleviation policy development

We should formulate and implement the medium and long-term plan of poverty alleviation through education to maintain the relative stability of the development of poverty alleviation through education. In the post-poverty alleviation era, the state should consider the long-term goals and programs of poverty alleviation through education from the needs of economic, social and educational development, and formulate policies for poverty alleviation through education in urban and rural areas.

On the one hand, the top-level design of precise poverty alleviation has been mainly focused on the poverty alleviation and prosperity of the rural poor, while the urban poor have not been included in the poverty alleviation policy. However, with the development of urbanization and the increase of the scale of migrant workers' children, new urban poor population and poor marginal population may be derived. Therefore, the education poverty alleviation policy in the post-poverty alleviation era should start the top-level design of urban-rural integration poverty alleviation, regard urban and rural areas as common poverty alleviation fields, and promote the balanced development of urban and rural education.

On the other hand, the return of some people out of poverty is an unavoidable problem in the post-poverty alleviation era. Therefore, the education poverty alleviation policy of urban-rural integration should build a long-term security mechanism to reduce the occurrence of "dropping out of school" and "returning to poverty because of school". In addition, the government should establish a supervision and evaluation system for poverty alleviation through education, comprehensively evaluate the effect of policy implementation, timely identify possible problems in the process of policy implementation, and correct policy implementation deviations.

V. SUMMARY OF CHAPTER THREE: COMPARATIVE ANALYSIS OF EDUCATION POVERTY ALLEVIATION POLICIES BETWEEN CHINA AND EUROPE

Policy Objectives

China focuses on "targeted poverty alleviation", emphasizing the role of education in preventing the intergenerational transmission of poverty, with a particular focus on rural and remote areas to ensure full coverage of compulsory education (such as the "Two Exemptions and One Subsidy" policy). The European Union emphasizes social equity and inclusive education, stressing the reduction of educational disparities among member states, especially concerning immigrants, ethnic minorities, and disadvantaged groups (such as the "Education Area 2025" plan). Based on the above analysis, the similarities and differences between the education poverty alleviation policy objectives of China and Europe can be summarized as shown in Table 2.

Table 1 Similarities and Differences in the Objectives of Educational Poverty Alleviation Policies between China and the European Union

Compare dimensions	China	European Union
Core objectives	Break the intergenerational transmission of poverty and ensure compulsory education	Promote social inclusion and reduce educational inequality
Policy focus	Hardware construction, teacher optimization, vocational education	Lifelong learning, cross-border cooperation, immigrant integration

Implementation approach	Government-led, targeted at the household level	Multinational cooperation, supported by social funds
Target group	Rural impoverished students.	Immigrants, ethnic minorities, low-income families

Coverage Scope

The implementation of China's educational poverty alleviation policies is concentrated in impoverished areas within the country, especially in rural areas of central and western regions. These policies are promoted through national-level projects (such as the "Nutrition Improvement Program for Rural Compulsory Education Students"). The EU's educational poverty alleviation policies cover multiple member countries and are more cross-nationally coordinated. For example, the "Erasmus+" program promotes cross-border educational opportunities for impoverished students. Based on the above analysis, the main differences in the coverage of education poverty alleviation between China and Europe can be concluded, as shown in Table 3.

Table 2 The main differences in the coverage of education poverty alleviation between China and Europe

Compare dimensions	China	European Union
Geographical Scope	Domestic impoverished areas (mainly rural areas in central and western China)	Transnational collaboration (with a focus on Eastern and Southern Europe)

Target Groups	Registered impoverished households, left-behind children	Immigrants, ethnic minorities, low-income families
Educational Stages	From preschool to higher education	From early childhood education to lifelong adult learning
Policy Tools	Special central government grants	EU Structural Funds + matching funds from member states

Financial Support Methods

China mainly relies on special central and local government grants (such as the "Education Poverty Alleviation Project"), supplemented by social donations. The European Union allocates funds through the EU Structural Funds (such as the "European Social Fund") and joint financing by member states, with fund distribution heavily dependent on regional economic disparities. Based on the above analysis, a comparison of fiscal support mechanisms between China and Europe can be derived, as shown in Table 4.

Table3 Comparison of Financial Support Methods between China and the EU

Compare dimensions	China	European Union
Sources of Funds	Central finance leads, supplemented by local and social (sources)	EU structural funds + member state matching

Allocation Mechanism	Top-down, precise distribution to the county level	Bottom-up project application system
Supervision Focus	Compliance in the use of funds	Social benefit evaluation
Prominent Issues	Grassroots implementation deviation	Uneven distribution among member states

Implementation Methods

China focuses on hardware improvement (such as school building construction and information technology equipment) and teacher allocation (such as the "Special Post Teacher Program"). The EU pays more attention to soft support, such as vocational training, language courses and psychological counseling, and emphasizes lifelong learning (such as the "European Skills Agenda"). Based on the above analysis, a comparison of implementation mechanisms between China and Europe can be concluded, as shown in Table 5.

Table 4 Comparison of implementation means between China and the EU

Compare dimensions	China	European Union
Leading Forces	Strong government promotion	Diverse social participation
Key Areas	Hardware construction, teacher allocation	Social integration, digital skills
Intervention Methods	Standardized large-scale projects	Personalized support services

Cultural Adaptability	Unified policies adapted to local conditions	Respect for diverse cultural differences
-----------------------	--	--

Effectiveness Evaluation

China mainly uses quantitative indicators (such as reduction in dropout rate and increase in enrollment rate), and has achieved remarkable results, but there are still urban-rural gaps. The EU focuses on the quality of education and social integration, and the evaluation is more complex with uneven progress among member states. Based on the above analysis, a comparative evaluation of the effectiveness between China and Europe can be concluded, as shown in Table 6.

Table 5 Comparison of Effectiveness Evaluation between China and the EU

Compare dimensions	China	European Union
Assessment Orientation	Goal Achievement	Social Impact
Data Source	Mainly based on administrative statistics	Mainly based on international assessment data
Participants	Government-led	Multi-stakeholder participation
Result Application	Cadre assessment and policy adjustment	Fund allocation and program optimization

Time Dimension	Short-term effects are significant	Long-term tracking assessment
----------------	------------------------------------	-------------------------------

VI. SUMMARY OF CHAPTER FOUR: THE ENLIGHTENMENT OF THE EDUCATIONAL POVERTY ALLEVIATION POLICY OF THE EUROPEAN UNION TO CHINA

According to the National Bureau of Statistics' national rural poverty monitoring survey, based on the current national rural poverty standard, China's poor population decreased from 98.99 million in 2012 to 16.6 million in 2018, a reduction of over 80 million people in six years, with an average annual poverty reduction of more than 13 million people over the same period. The poverty incidence rate dropped from 10.2% in 2012 to 1.7%.¹¹ With the arrival of 2020, the work on anti-poverty and poverty reduction is not coming to an end but merely pausing. By 2020, the issue of absolute rural poverty will be addressed, yet relative poverty issues will persist throughout our country's modernization process. Therefore, drawing from the experience of the European Union and considering the current status and progress of China's educational poverty alleviation efforts, we can derive insights for our educational poverty alleviation policies, ranging from macro strategic directions to meso coordination and micro operational aspects.

¹¹ State Council Information Office of the People's Republic of China. (2019, February 20). *Estimation of poverty alleviation achievements in 2019: Over 10 million people to be lifted out of poverty and about 300 impoverished counties to be delisted*. Retrieved from <http://www.scio.gov.cn/gwyzcxcfh/cfh/2019n-15127/2019n02y20r-15200/fbyd-15204/202208/t20220808-301822.html>

Enlightenment for China's Educational Poverty Alleviation Policy from a Macro Perspective

The European Union's educational poverty alleviation policies are comprehensive, ranging from investments in early childhood education to tackling early school dropout rates in secondary education, vocational training, and expanding access to higher education. This has formed a mature system. At the same time, specific projects and plans at various levels of education contribute to the EU's significant influence in regional and international education. This not only provides important insights for the development of China's educational poverty alleviation efforts but also serves as a reference for improving China's entire education system. Since the founding of New China, the Party and government have consistently prioritized people-centered approaches, continuously playing a leading role in supporting educational initiatives in impoverished areas and formulating systematic educational poverty alleviation policies. Considering educational development post-2020, this study suggests that the main focus should be on continuing to uphold people-centered educational poverty alleviation policies under the leadership of the Party and government, refining both national and local educational poverty alleviation policy systems to ensure the smooth progression and realization of educational modernization beyond 2020:

1. Adhere to a people-centered approach and prioritize educational development
2. Clarify government leadership and leverage functional roles
3. Improve the policy system to protect vulnerable groups

Insights into China's Education Poverty Alleviation Policy from a Meso-Level Perspective

In the context of China's educational poverty alleviation practices, the issue of educational equity has always been a focal point of discussion. Assistance for the impoverished population also emphasizes fairness. From the perspective of social exclusion

theory, vulnerable groups face disadvantaged conditions when accessing resources, especially educational resources. Therefore, the care for vulnerable groups in EU educational poverty alleviation policies reflects educational equity, which holds significant implications for addressing the scarcity of educational resources in rural and impoverished areas in China:

1. Optimize resource allocation and promote educational equity
2. Unite all forces to support poverty alleviation and development
3. Increase funding and ensure the proper use of funds

Implications for China's Education Poverty Alleviation Policy from a Micro Perspective

The European Union places great emphasis on quality issues in its educational policies. As a major education power, China should not only control the quantity but also pay more attention to improving the quality of education in its journey towards becoming a strong education nation. Especially in impoverished areas, where the quality of education must be given extra attention. Meeting quantitative needs can only alleviate short-term demands, while high-quality education will enhance the overall quality and poverty alleviation capabilities of the impoverished population. At the same time, smooth information communication and data monitoring implementation will ensure the effective execution of policies, prevent the occurrence of returning to poverty, consolidate the effects and achievements of poverty alleviation, and improve the quality of poverty alleviation.

1. Focus on high-quality education and enhance overall quality
2. Ensure smooth information channels and promote poverty alleviation practices
3. Implement data monitoring to improve the quality of poverty alleviation

VII. DISSERTATION'S CONTRIBUTIONS

1. Comparative Policy Insight

The dissertation contributes to comparative education studies by analysing the structure, evolution, and implementation of educational poverty alleviation policies in the European Union and China. It identifies key similarities and differences, offering a structured foundation for policy learning and transfer between the two regions.

2. Policy Recommendations for Post-2020 China

Based on the findings, the dissertation proposes a forward-looking model for educational poverty alleviation in China after the eradication of absolute poverty. It recommends a people-oriented policy orientation that emphasises shared responsibility among government, society, and individuals, with particular focus on resource allocation, investment, and quality enhancement in underprivileged regions.

3. Theoretical Enrichment through the Lens of Social Exclusion

By interpreting China's educational poverty alleviation efforts through the European concept of social exclusion, the study enriches theoretical discourse and introduces a multidimensional framework for analysing educational inequality and intergenerational poverty transmission in China.

4. Global Relevance and Knowledge Export

The dissertation positions China's experience as a valuable international reference. It suggests that China's success in educational poverty alleviation, particularly in rural areas, can inform global poverty reduction strategies, thus contributing to international development dialogues and offering a uniquely Chinese perspective on policy effectiveness.

VIII. PUBLICATIONS RELATED TO THE TOPIC OF THE DISSERTATION

1. WANG RUI (2023), Research On The Cultivation Of Educational Feelings Of College Normal Students From The Perspective Of Embodied Cognition. In: Multidisciplinary

Journal of Science, Education and Art, Blagoevgrad: USB, 2023.P:519-527. ISSN1313-5236. <http://www.usb-blagoevgrad.swu.bg/media/3152/2023-sub-final.pdf>

2.WANG RUI (2024), The Evolution and Prospects of China's Education Poverty Alleviation Policies , In: Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art, Blagoevgrad: USB, 2024.P:286-295. ISSN1313-5236. <http://www.usb-blagoevgrad.swu.bg/media/3368/2024.pdf>

3. WANG RUI (2025),The Main Experiences of EU Education Poverty Alleviation Policies and Its Lessons for China ,In Rhetoric and Communications journal: .ISSN 1314-4464 <http://The Main Experiences of EU Education Poverty Alleviation Policies and Its Lessons for China | РЕТОРИКА И КОМУНИКАЦИИ> <https://journal.rhetoric.bg/?p=4027>